

Wouet

35
SENTI

1937

1
25

NAISTE JA KODUDE KUUKIRI

Viimane aeg on tellida 1937. aastaks

Naiste ja kodude kuukiri

Maret

Tellimine on kõige kindlam tee täieliku 1937. a. aastakäigu omandamiseks.

Aastatellijatele jagatakse kingitusteks:

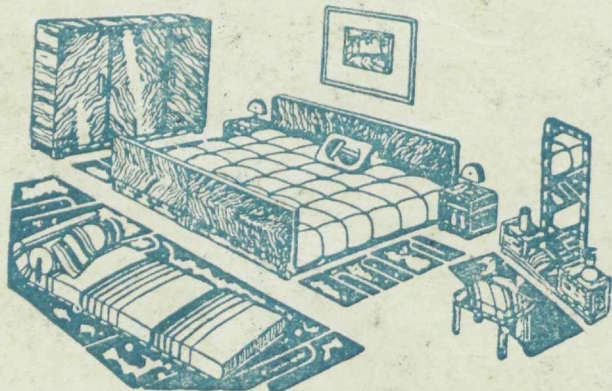
- Moodne jalaga „SINGER“ õmblusmasin
- RAADIOAPARAAT vahelduv. voolule
- 1 KOHVISERVIIS
- 1 ELEKTERTRIIKRAUD
- Priimusel küpsetamisapar. „PERENAISTE RÕÖM“
- 100 eksemplari Katrin Holland'i romaani „SÜDAMETE MÄNG“ (broš.)
- KLEIDIRIIDEID
- 1 paar meester. kalosse — Eesti Kummitööstuse o./ü. „PÕHJALA“
- 1 paar naister. botikuid — Eesti Kummitööstuse o./ü. „PÕHJALA“
- 1 kleidiriie — Suuräri firma M. JÄNÉS
- 1 meesterahva ülikonnariie — Firma „EKSTRA“, A. Träss, Tartus
- 25 priipäaset 1937. a. Tartu E. Põllumeeste Seltsi näitusele jne. jne.

Kingituste saamise võimalus pikendatud ka nende tellimiste peale, millised saavad hiljemalt 15. veebr. s. a. Nimekiri veebruarikuu numbris.

Tellige kas lähema postiasutise kaudu või makske aastatellimise hind Kr. 3.50 meie posti jooksvale arvele nr. 2201.

Tellijad saavad ajakirja varem kätte.

Kasutage veel õiget silmapilku ja saatke tellimine viivitamatult teele.

Nüüd on aeg tellida —

kui soovite, et Teie tellimine saaks käsitatud erilise hoolega

— tellige aegsasti.

Hea mööbli valmistamine nõuab aega ja lihavõttepühadeni pole seda liiaks palju.

- Külastage meid, tutvuge meie mitmesüste kavanditega, meie rahuldame Teid.

Mööblitehas

A.-S. „Massoprodukt“

S. TARTU MAANTEE 73, TELEFON 308-96

Lp. daamid!

Tähtis pole kus lokke tehakse, vaid on tähtis kuidas ja millega tehakse. Teen spetsiaal VELLA õli-dega ja Vella aparaadil ilusaid ja kauapüsivaid **kestvuslokke** soodsa hinnaga ja vastutan 10–12 kuud hea töö eest.

Juuksur

A. Reitsnik,

Tartus, Jul. Kuperjanovi 9

Erakordne soodustus „Mareti“ aastatellijaile!

„Mareti“ 1937. a. tellijad võivad kuni 1. veebr. s. a. tellida soodustatud hinnaga — Kr. **3.25**

Nobeli laureaadi Thomas Mann'i kuulsu romaani

„VÖLUMÄGI“

(Tõlkinud M. Sillaots, E. Kollomi kaas ja siseillustratsioonid — originaal-puugravüürid, kuni 1000 lk., hind haril. müügil vähemalt kr. 10.—)

Romaani esimene vihik saadetakse „Mareti“ tellijaile 25. jaanuari s. a. paiku kirjastaja — Eesti Kirjast. Kooperatiivi — poolt postikuludeta kätte. „Mareti“ tellijaile soodustatud hinnaga tellimiste sissemakse võib teha kuni 1. veebruarini s. a. „Mareti“ posti jooksvale arvele nr. 22-01 või talitusesse, Tartus, Suurturg **18**

„Mareti“ talitus

MARET NO 1 1937

3. AASTAK. TRÜKITUD
26.500

kirjasaatukoht.

№ 2912 (26.4.38). 8/4237

Maret

NAISTE JA KODUDE KUUKIRI
BÜROO: TARTUS, SUURTURG 18, UKSA, TEL. 15-20, PST. 22
POSTI JOOKSEV ARVE № 2201

EESTI NAISED!

Jälle on üks aasta möödunud. Tee tundmatusse tulevikku laiub meie ees, me peatume viivuks, et heita veel viimast pilku möödunud aastale, selle muredele ja rõõmudele ning algame siis uut. Iga sammuga jääb käidud tee meist ikka kaugemale ja kaugemale. Säält me tulime. Astume nüüd uuele teele sama kindla sammuga ja sama rõõmsa meelega nagu aasta tagasi. Ning pidagem ka algaval aastal mees, et Teie süles magab meie riigi tulevik — magavad Eesti uued suured tütreid ja pojad!

Käesoleva numbriga algab „Maret“ 3. aastakäiku. Toimetus tahab siinkohal avaldada Teile kõigile südamlikku tänu, et olete aidanud oma järjest suureneva huvi ja elava isikliku kirj vahetuse kaudu „Maretit“ kahe aasta jooksul kujundada Eesti suuremaks ja levinumaks naiste ja kodude kuukirjaks. Uut aastakäiku alates loodab toimetus, et koostöö kuukirja ja Teie vahel veel rohkem süveneb. Meie kõik, nii toimetus kui kaastöölised, tahame uuel aastal ühiselt jagada Teie muresid ja rõõme. Seepärast pöörduge julgesti kõigi oma küsimuste ja soovidega „Mareti“ poole. „Maret“ jääb Teile alati truuks ja tänulikuks. Lootes, et toimetuse kavatsused ühtuvad Teie ootustega, soovime Teile kõikide soovide ja lootuste täitumist 1937. aastal!

„MARETI“ TOIMETUS.

Üks tõeline püha

Meie perekonnas olid seekord mitmekordsed pühad. Kõige pealt muidugi jõulud, uusaasta ja kolmekuningapäev. Siis: abikaasa Juta sünnipäev paar päeva enne kolmekuningat, Juku sünnipäev viimasel pühapäeval ja meie abielu kestvuse 10-aastane juubel päev peale uusaastat.

Juba novembris ütlesin enesele, et jajaa, sellest tuleb alles ilus supp.

Kuna tahtsime ka edaspidi veel elada, siis tegime mis võimalik. Kõige pealt ühendasime Juta sünnipäeva abielujuubeliga üheks pühaks, mis oli ka ses mõttes kõigiti reaalne tegu, et meie abielu... nojaa, minagi olen seal ju teatavas mõttes olemas, aga tõele au andes, Juta on olnud siiski suure vaeva nägija ja peaaegade tegija. Edasi otsustasime kolmekuningapäeva pühitseda õige kitsas ringis ning vähenõudliku tseremoniaaliga ja Juku sünnipäevale kutsuda ainult kõige suuremaid südamesõpru ühes lastega, kokku 23 inimest.

Peale selle tegin mina väikese eneseohverduse ja jätsin saladusekatte alla need tähtsad asjaolud, et minu sünnipäev on süütute laste päeval, s. o. 28. detsembril ja et 30. detsembril möödub 15 aastat sellest, mil asusin tööle oma praegusesse ametikohta. See salapidamine õnnestus seda kergemini, et kellelgi ei tulnud ettegi mõelda säärasele tühjadele asjadele.

Kuid ilus supikene kujunes sellest kõigest siiski.

Esimesel pühapäeval oli meil vastuvõtt seltside tegelastele. Igal aastal on nii olnud ja see on väga tähtis ning tarvilik pidu, kuna seltskonnaga peab olema kõva ning tihe kontakt, muidu ei saa. Mina ise olen liige 17 seltsis ja Juta 19 seltsis ning ühingus. Rahvast tuli muidugi murdu ja söime püstijalu. Mina kui peremees ei sõandanud üldse istuda ja nii tuli seista öösi kella 2-ni taldrik peos. See oli muidugi väga väärakas ülesanne, aga väsitas kurja moodi ja jalatallad löid heledat tuld. Siiski — teisel hommikul ajasin enese ikkagi kuidagiviisi üles ja elu läks oma rada.

See rada juhtis nüüd väga mitmele poole. Lõunaks olime kutsutud sinna, õhtuks tänna. Pärisõhtul oli peale selle veel kaks jõulupuud: üks heategevus ühingus, teine koguduse 3. pihtkonnas. Neist ei saanud puududa, sest Juta juhib mõlemaid organisatsioone, üht otseselt, teist kaudselt.

Ja sellest selguski üks tähtis moment, mida oma eelkalkulatsioonides ei taibanud võtta arvesse: jõulupuud seltsides. Neid tuli kui vihma talvisel ajal, iga õhtu pihta ikka kaks või kolm. Ja kustki ei tohtinud puududa, sest kõik olid väga tähtsad ning möödapääsmatud. Sellest tuligi, et Juku sünnipäeva pühitsemine viimasel pühapäeval sündis nagu häireseisukorras, kuna samal õhtul pidime olema kolmel jõulupuul,

siin-seal-teal. Ühel olin mina koguni jõuluvana ja teisel pidas Juta jõulukõne, nii et puudumine ei saanud tulla kõne allagi.

Lisaks selgus veel, et 30. detsembril pühitses tuntud seltside tegelane ja esimees peaaegu kõigis organisatsioonides härra Kekstu oma 25. a. seltskonnategevuse juubelit. Oli ilmatu pidu ja sada kõnet. Sealt saime vaevu-vaevu koju, sest silmade ees oli must ja pime.

Nojah, peale 30-ndat tuleb teatavasti vana-aastaõhtu ja seda mitte veeta on kodaniku pühade õiguste jalgade alla tallamine. Veetsimegi siis, aga panin juba tähele imelikku kokkuvarisemise järele lõhnavat nähtust kõigi oma tuttavate ja sõprade hulgas: liikusid nagu varjud, jalad käisid ristamisi, sõnad kukkusid suust kui vintsked ubinad. Sellest küll üldiselt ei räägitud, ainult üks nõrganärvilisem ütles:

„Jah, nüüd veel üks pidupidamine ja siis, olge lahked, kutsun matusele.“

Uusaastal tuli olla varakult jalul, sest teadagi: visiivid. Siin ja seal, head uut aastat, paremat tulevikku. Õhtul muidugi jõulupuud, ei kaks, aga teisele jõudsin ainult ukse taha, sest sääre löi kramp ja maailm hakkas silmade ees ümber käima. Kõbisin ringiratast koju ja kutsuti tohter. Midagi erilist: ületöötamine. Tohter ise kannatas sama tõe all ja oli kahvatu kui voodilina — teadagi, jõulupuud, juubelid, vastuvõtmised. Vahepeal arsti veel kodanikke.

Niisuguse tööpinge saatel jõudis kätte see kõige tähtsam päev: Juta sünnipäev ja abielujuubel. Juta ise ajas enese üles, aga minuga oli raskem tegemine: tee mis tahad, voodist kaugemale ei saa. Alles õhtuks korjasin viimse jõuraasu kokku ja proovisin kõndida. Polnud viga, söögitoani komberdasin välja, aga nii pea kui nägin jälle kõiki neid lihalõikeid laual, sprotte, rosoljet, heeringat, siis tuli meelega peale ja ütlesin enesele needsamad sõnad, missuguseid väljendas too eespoolne nõrganärviline:

„Jah, nüüd veel üks pidupidamine ja siis...“

Hinge kinni pidades ootasin, mis küll saab.

Kell oli kaheksa, oli pool üheksa, sai üheksa — mitte üht külalist. Kutsutud oli aga 30 tükki. Siis hakkas telefon tirisema: kahjuks ei saa tulla, ei jõua lihtsalt, andke andeks, teine kord.

Mina ei öelnud midagi, Juta ei öelnud midagi. Konutasime kahekesi kella poole kümneni ja vajusime siis sõnalausumatult voodisse. Uni tuli jalamaid.

Sel õhtul olime mõlemad tõeliselt õnnelikud, oli see päripüha esmakordselt kõigi pikkade pühade kestel.

Juhan Pahlbärk

Kadunud poeg

Sinises tööpõlles istub ta oma toas, too vana puusepp. Lävel ootab ümmardaja, et ta midagi kõneleks. Kuid ta ei kõnele. Juba aastaid vaikib tema tühi suu. Kord selgest taevast olid tabanud teda hoobid, mis purustasid kõik lootused, murdsid sõnatuks valuks vana selgroo.

„Hea küll,“ ütles ta lõppeks, „poeg võib sisse tulla. Ta võib ju tulla kui mees minu ette ja öelda: siin olen taas ning tookord, kui lahkusin, see oli suur häbi, ent nüüd olen ma siin.“

„Ja,“ vastab ootaja ja tahab väljuda.

„Pea.“ hüüab talle korraga järele vana töömees, varjates arglikku kannatamatust oma häales, „kuidas näeb ta siis välja, too mu poeg, eh?“

Kuid Maria, ümmardaja, pöördub akna poole ja ei ütle midagi.

Vana puusepp ootab asjatult vastust.

„Ahaa! Nii näeb ta siis välja! Kerjuspükstes on ta koju tulnud, ta kuub on mudaseks saanud laias maailmas.“

Maria läheb, sulgedes vaikselt enese järel ukse.

Isa mõtleb järele. Nii näeb ta siis välja, ta poeg. Tookord oli maja talle liiga kitsas, toad polnud küllalt kõrged ja kapiuste hõõveldamine jättis soovida. Ta oli millegiks muuks loodud, mõtles ta, ta pidi suuri asju looma, peeneks meheks saama. Kõik pidi üldiselt suursugusem olema, isegi päike pidi talle suursugusemalt paistma, kuna ta pidi tungima

läbi suursuguste akende tema juurde. Ent päike ei hakanud suursugusest paistma, ta ei suutnud seda esile võluda.

Väljas akende ees jookseb lambakari külatänavat mööda alla. Nende taga tõusev tolmutuvarj varjab õhtuse taeva. Veelkord maalib päike horisondile märgpunase leegitseva joone. Hoovides seisavad tühjad piimakannud kividel.

„Tere õhtust!“ ütleb poeg tasa, ukse tema järel hääletult sulgedes. Ta seisatub, keerutades sõnatult käte vahel sinist mütsi.

Isa tõmbab tooli välja. „Istu siia,“ ütleb ta. Siis istuvad nad teineteise vastu, isa ja poeg.

On's see inimene mu poeg? Keegi murdunu — nagu pehkinud, mädanenud puu, mõtleb isa, vaadates tolmhalli näkku.

Tema poeg, kes oli kunagi täis värsket elujõudu!

Kes on see, kes lõhnab siin märgade ööde järele vaba taeva all?

Ta ei omanud isegi jõudu, mõtleb isa, end esitleda ja öelda: siin ma olen jälle, tegin halvasti tookord teist isekalt lahkudes. Mul ei õnnestunud maailmas, olen taas siin. Tal polnud selleks jõudu. Noor jumal on langenud.

„Ja, sa oled siis koju tulnud,“ sõnab isa.

„Ja,“ ütleb poeg, vaadates isale silmadega, mis viletsusest punased.

TALV

Ning korraga vihkab isa teda nende silmade pärast. Nad vaikivad kaua.

„Maria võib su toa korda seada,“ ütleb lõppeks vana puusepp. Poeg tõuseb püsti ning läheb.

Tema poeg!

Taevas on muutunud kahvatuks ja valgeks, heinamaadel hõljub pilvena udu, mis õhtu saabudes langenud maale.

Tema poeg!

Sellest hoolimata, mõtleb isa, nad on ju õieti sarnased, see praegune ja too endine. Tal olid hullumeelsed mõtted peas, mis muutusid kõik häbiks, kuna ta ei suutnud neid teostada. Kuid seda võib juhtuda ka veel parematele ja tugevamatele, et nende nahale sajab vihm, et nad omandavad halli näo ja punetavad silmad. Elu on karm üksiku mehe vastu.

Ülal oma toas seisab poeg. On tuttav koht, kus kord palju öid lamas unetult, palavikus elujanust ja igatsusest tundma õppida tervet maailma. Ta avab ühe akna. Kiired hallid pilved tõusevad sügavalt horisonidilt. Kastanites kohiseb vahetevahel vaikne öötuul. Ta ei pea enam palju elust, kui ta seal nii akna juures seisab.

All seisab isa, jälgides samade pilvede ruttamist. See poeg pidi kord ta valguseks saama, kes pidi võtma töö tema kätest. Pettumus on suur. Suurena ja tumedana ripub majade kohal öö.

Kuid siis pühib ta käeseljaga üle näo; võtab oma mütsi ning väljub kindlate sammudega, minnes edasi piki öist külätänavat.

Võõrastemajas istub neli inimest ühe laua ääres. „Noh,“ ütlevad nad, „mis sind siis nii hilja siia ajab?“ Ta istub nende laua äärde.

„Ja,“ ütleb ta, „neetud poeg on koju tulnud ning selle peale võib ju küll juua! Ta kuub oli narmahunnik, ta silmad punased ja juuksed läiketud. Murtud kiiver on koju tulnud, nii on asi.“

Poeg seisab ikka veel oma toas akna juures, majas on täiesti vaikne. Talle meenub unenägu, mida näinud paljude aastate eest.

Suur mägi oli tema juurde tulnud, tahtes matta teda enda alla. Ta ei pääsenud ette- ega tahapoole, kuna ta jalad olid nagu maa sisse kaevatud, mägi aga lähenes ja lähenes — siis oli ta pimedusest kuulnud hüüdu, mis oli nagu isa hääl. Seejärel kõike jõudu kokku võttes ta suutis vabastada oma jalad venivast massist. Siis tormas ta kuulnud hääle poole, leides isa. Ta tõstis viimase oma õlgadele ja tormas üles mäkke, enne kui see neid enda alla matta sai. Lõõtsutades seisis ta ülal, säravana valges, jahedas hommikupäikeses ning — isa andis talle kätt. Kui kõrgel oli taevas olnud selles unenäos, lai ja lõpmatu suur.

All võõrastemajas istub ikka veel isa oma häbi ja kurvastusega, otsides kergendust trotsivas toonis. Ometi aga tunneb ta, et see pole võõras, kes saabus täna. Miks ei lähe ta koju, isa, miks ei lähe ta üles tuppa ega anna pojale siiski veel kätt, ta ei pruugiks ainustki sõna öelda, ainult käe peaks talle ulatama.

„Ta tahtis midagi suurt luua maailmas,“ ütleb ta teistele lauaääres, „midagi üsna suurt pidi see olema, ja seal on maailm ta muljunud ning murdnud ta selja, temast pole saanud midagi.“

Ent järsku võtab ta oma mütsi ja läheb. Inimesed vaatavad talle järele.

Ta läheb koju. Korraga on tal sellega kiire. Õieti ei taha ta seda, seal on aga temas midagi, mis teda ajab ja kutsub.

Koju jõudnult ust avada tahtes avaneb see iseenesest, tema ees seisab poeg. Isa taipab, et viimane oli lahkumas, kuna ta ei näinud taluda suutvat tekkind olukorda.

Imeselgesti tunneb ta korraga selles inimeses oma poja, kui ulatab talle oma käe.

„Tule,“ ütleb ta, „on hilja ja öö on pime.“

ALMA HABLITZ

Alma Hablitz

Tagasihoidlik, halliks võõbatud puumaja Kastani tänaval, teiste samasuguste pikas rivis, väliselt vaevalt reedab sarmikalt sädeleva laulukunstniku prl. Alma Hablitz kodu. Seda üllatuslikumalt võtab külastajat juba trepikojas vastu kaunikõlaline laulusillerdus, mis immitseb läbi mitme ukse kunstniku töötoast.

Vajutus kellanupule lõpetab aaria. Veel paar akordi klaveril, ja prl. Alma Hablitz ise avab ukse.

Siirdume „laululinnu“ mugavasse töötuppa — kirevasse lillede paradiisi. Lilli on seal korvides ja vaasides, klaveril ja laudadel — suuri imposantseid krüsantheeme ja õrnaõielisi alpikannikesi.

„Need on mu kontserdilt“ — sõnab kunstnik, korjates pudenenud õielehti — „näete juba on närbunud ja enamik isegi pudenenud.“

„Ju need pudenevad õied tiivustavad jälle uutele loorberitele?“

„Ei, loorbereid ma ei lähe otsima, kuid õppima sõidan küll ja üsna varsti juba. Seekord kavatsen õpinguid jätkata Saksamaal ja Viinis paari kuu kestel. Täiendan ühtlasi ka kava ja kodumaale tagasi jõudes laulan Tallinna publikule.“

„See oleks siis Teie teine kontsert kodumaal?“

„Toda esimest tuleproovi „Vanemuises“ pigem ei tahaks meenutada. Olin tol korral haiglane ja närvisesin — on ikka tõsi, et oma kodulinna on kunstnikul esineda kõige raskem. Ungaris seal oli vastuvõtt ja suhtumine kuidagi soojem — seal võis laulda ja tunda rõõmu. Siin mu kontserdile tuldi suurte eelarvamustega — aga ma ju lõpuks olen

tulnud alles koolipingilt, ega tahagi ennast näidata virtuoosina.“

Kunstnik näib olevat veidi kibestunud — siirdume jutulema teisel teemal.

Klaveril on kogukas noodimapp. Aina ooperid — Wagner'i „Lohengrin“, Mozart'i „Nõiaflööt“ ja avatult Bizet' „Carmen'i“ partituur.

„Laulsin siit äsja Micaëla osa“ — sõnab prl. Hablitz.

„On ju ooper mu suurimaid huvialasid, olen neist tuntu- maid igauht vähemalt kümnekond korda kuulnud Budapestis ja mujal.“

Vestlus siirdub kunstniku õpinguaastaile ja Ungarile.

„Õppides Tartu ülikoolis paaril viimasel aastal, töötasin paralleelselt ka muusikakoolis ja laulsin kohalikes laulukoores. Sageli pandi mind esinema omavahelistel õhtutel ja pidudel; kuid et see laulukunstiline harrastus kujuneks tõeliseks elukutseks, seda tol korral ei osanud aimatagi. Aga oli neid, kes seda julgesid ennustada. Mäletan, kord Ungari haridusministri von Klebelsberg'i külaskäigu ajal Tartus oli Eesti Naisüliõpilaste Seltsis, kelle perre ma kuulun, korraldatud külalise puhul koosviibimine. Seal siis pandi mind ka ungari külalisele ette laulma. Nagu kaasvõitlejad hiljem seletasid, oli haridusminister jäänud laulu lõpul nagu mõt- tesse ja öelnud siis: „Sellest preilist saab kunstnik.“

Nägin teist korda veel seda kummaliste ennustussõnade lausujat — seekord juba kaugel Ungaris, ja siis von Klebelsberg lamas puusärgis. Tema ennustus aga teatud mõttes andis mulle tuld ja aasta hiljem viis mind igatsus muusika järele Budapesti.“

„Ja ülikool?“

„Selle siiski lõpetasin enne — ja kui huvitat — isegi cum laude. Seega peale kunstnikutiitli oman veel ka diploma- mit loodusteaduse alal. Aga kumba kergem oli saavutada, seda on tõesti raske öelda — pidevat ja usinat tööd, mis kestis aastaid, oli mõlemal pool palju.“

„Kuidas sattusite just Ungarisse oma muusi tee- nima?“

„Madjarite maale kippusin juba ammu. Ja kui siis Budapesti muusikaakadeemias, täpse nimetusega „Üleriiklikus Ungari Kuninglikus Franz Liszt'i Nimelises Kõrgemas Muusika-Õppeasutises“ võimaldati eestlastele tasuta õppi- mine, ei oodanud ma enam vaid asusin teele. Sõbratar prl. A. Juurup oli seal juba ees, tema õhutas ikka kogu aja omalt poolt. Algas kibe töö, mis võõrais oludes ja võõras keele- õhustikus polnud kaugelki kerge.“

Kahe aasta pärast lõpetasin siiski akadeemia kõrgema auhinna. Sooritasin kohe eksami ka ooperiklassi, kus töö- tasin samuti 2 aastat. Peale ooperiklassi lõpetamist sõitsin Viini, jätkates seal õpinguid Viini konservatooriumi profes- sori ja ooperisolisti Helene Vildbrunni juures. Vahepeal Ungari haridusministeerium oli määranud mulle stipendiumi õpingute täiendamiseks Budapesti ooperi juures — mistõttu jäin veel aastaks Ungarisse, töötades ooperi paremate diri- gentide juhatusel.“

„Vahepeal muidugi esinesite ja võitsite hõimlaste sü- dameid?“

„Võin julgesti öelda — Ungaris hellitati mind ja võeti kõikjal hästi vastu. Mäletan, akadeemia 60 a. juubeli puhul korraldatud pidulikul kontserdil riigiooperis 1935. a. laulsin Fr. Liszt'i oratooriumis „Püha Elisabethi legend“, siis esine- sin korduvalt mikrofonil ees, Eesti Vabariigi aastapäeva pu- hul Székesfeherváris — saades igalpool kiitva arvustuse osaliseks. Aga vahest loete ise neid arvustusi.“

Kõnetatav toob kõrvaltoast suure mapi tulvil ajalehti ja väljalõikeid.

„Siin on kodumaa lehed — mu ema on neid kogunud — ja siin Ungari ja Saksa ajalehed.“

„Kas olete Ungaris oma nime muutnud?“ Poetame küsimuse, „see on küll uudishimulikkus, ent siin-seal torkab silma, et Ungari ajakirjanduses Almast on saanud Anna.“

— Küsitav naeratab — „Seda küll mitte, kuid Alma tä- hendab ungari keeles õuna, ja nad seal kuidagi ei usu, et mu eesnimi on õun. Seepärast siis ka Almast teevad omavoli- liselt Anna. Saksa keeles mõned isegi naljatades hüüdsid mind „Apfel“.“

„Aga kui mõni uljas madjarite poeg võidab Teie sü- dame ja sõlmitse abielusidemed seal kaugel hõimumaal — eks siis peab ikka ka Almast Anna saama. Meil kunstnikke ju on jäänud välismaale, näiteks Miliza Korjus j. t.“

Prl. Hablitz taipab kohe, kuhu poole tüürib jutt.

„Ei, ei, kahjuks ei saa ma üllatada suure uudisega sellelt alalt. Näete, pole mul sõrmustki. Olekski olnud neid võimalusi — ent minu sihiks on ikka olnud enne lõpetada töö, siis näis mis saab. Huvitav, koolis olles ennustati mulle: „Alma, sa abiellud enne keskkooli lõpetamist.“ Ülikoolipäevil sain taas ettekuulutuse, et varsti teen pulmad — aga, nagu näete, kannan ikka preilitiitlit.“

„Olete vist põline tartlane?“

„Mitte just põline, aga palju aastaid olen siin elanud ja õppinud.“

Sündisin Venemaal, kus mu isa ametikoha tõttu pidid elutsema mu vanemad. Seal võõral maal olin esinenud ka esimest korda „solistina“, nagu jutustab ema. Olin tollal neljaaastane, kui mind ühel peol lasti üks pikk lugu laulda.

Pidin küll õigupoolest deklameerima — mina aga olin kohe hakanud laulma ja saanud palju kiita. Minu 14-aastane olles kolisime Tartu. Venemaa on mulle pärandanud mõndagi — kõigepealt armastuse vene romansside vastu. Laulan neid praegugi meelsasti.“

„Nagu oopereidki?“

„Ja, ooperile on suunatud mu huvi, oleksin õnnelik, kui saaksin jääda kodumaale ja töötada siin ooperis, aga sellest on veel vara kõnelda. Meie võimalused on esiteks nii piiratud ja teiseks — kas olen üldse vastuvõetav siinsele publikule.“

Sügisõhtu on jõudnud juba päris lähedale, kui lahkume sooviga — hääd reisu ja peatset taasesinemist kodulinna!

H. R.

Unenägu

Helgi istus tugitoolis, jalad kõveras, sall ümber õlgade ja ootas uue aasta saabumist. Isa ja ema olid läinud Mäekülade poole õnne valama, kõõgi-Kata oli kah kadunud kuhugi, ja Helgi istus üksinda saalis tugitoolil ning ootas.

Maja oli nii vaikne. Põrandalamp laotas pehmet valgust, raadio surises vaevalt kuuldavalt, raamaturiivileilt pakundus köidete vikerkaar. Loiu käega, hajameelselt riivas Helgi neid värvikaid võõrkeelseid, siis hõbedakarvalist Nobeli laureaate sarja — mõtles: miks küll on meie kirjastuste väljaanded nii igavvalged? — ja valis nende valgete vahelt kitsuke musta luuletuskogu, mille lihtsad, siirad värsid olid tundunud talle ikka kuidagi inimlikult lähedastena. Täna juhitud nad lugeja varsti tagasi endasse: raamatuke vajus süle kinni, ja suletud silmil jäi Helgi heietama omi mõtteid, meeled pakil ja pinevil kärsitusest, valusast ootusärevusest.

Miks ei tule ta siia? Läheks koos välja, väljas sajab nii toredat laia lund, — kõnniks üles Toomele kellade helises, ja linn säraks ümberringi nagu jõulupuu... Lausa piin olla kodus sellisel õhtul! — Kuid ta ei julgenud lahkuda ka: ehk tuleb Laurits siiski...

Nad tundsid teineteist juba nii kaua. Olid alati koos, käisid alati koos — kinos, teatris, suusatamas. — Suvelgi veetis Laurits nende juures osa oma lühikesest puhkeajast — nende suvilakeses Pühajärvel.

Ta oli nagu noor jumal, sirge ja tore, ja Helgi süda vaibises iga kord, kui nad olid jäänud kahekesi istuma kilgendava järve rannale, või kõndisid metsavahelist teed posti järele. Aga ta ei öelnud kunagi sõnu, mida tüdruk nii ootas. Aralt riivas Helgi pilguga tema karmi, tõsist suud, ja soovis, et see naerataks talle vastu, või sitkeid pruune käsivarsi, ja igatses tunda neid enda ümber. Kuid Laurits oli sel määral viisakas ja tagasihoidlik, et Helgil jäi üle vaid sundida ennastki rahulikuks ja vaikseks. Pikapeale õppis ta valitsema enda hääle ja näo üle, ja kui asi muutus talumatuks, hullas teistega. See ei parandanud asja.

Kui Laurits ära sõitnud, küsis isa kord: „Noh, kaugel te olete õige kahekesi?“ — Helgi kehitas õlgu. „Sa oled liiga kõrk ta vastu,“ arvas isa. — „See puudub veel, et talle kaela lendaksin,“ vastas Helgi pahuralt.

„Kui ta ei taha, olgu vait,“ heitis ema vahele. „Ma ei saa aru, mis te sest Lauritsast nii kangesti kummardate. Poisil pole kopikati hinge taga — ja oleks ta ise ei tea mis asi! — Kantri Eevald —“

„Jajah, Kantri Eevald,“ osatas isa, „sel on palju hinge taga! On see üldse elus kõrtki kõveraks teinud? — Vana Kanter rühkigu hommikust õhtuni orjata, poiss muudkui mängib härrat. Aga vaat' Laurits — sel poisil on hakkamist ja nappu! Tema juba teab, mis on töö. Ta on nagu oma poeg mul. Ma võiksin panna rahulikult kaks kätt rinna peale, kui teaksin, et äri temataolise mehe kätte jääb. — Aga see on imelik, et ta siis ka midagi ei räägi...“

Ka tuttavate meelest oli asi imelik. „Helgi, miks sa oled nii vali vaese Lauritsa vastu?“ noris Pille kord. „Mis sest, et ta vaene on? Sinu isal jätkub ju küllalt teie mõlemate jaoks. Selline tore poiss, tõsine ja töökas, ja —“

„Eks sa mine ise talle,“ vastas Helgi. Kuis need inimesed teda tüütasid!

Pille oli vähemalt avalik. „Arvad, et ma ei läheks või? — Aga tal pole ju silmi kellegi muu kui sinu jaoks.“ —

Seda oli märganud Helgi isegi. Ja ta sundis enda rahule ja ootas — ootas. Suvi möödus, möödus sügis, saabusid jõulud. Kuid jõuluks sõitis Laurits ära ja pühad venisid pikkamisi mööda. Nüüd oli ta tagasi. Ta pidi täna kind-

lasti tulema! Nad ei olnud näinud teineteist mitu aega — kuid ta võis, kuid ta suutis olla eemal nii kaua?!

Väljast kostus möödujate jalaastumisi ja rõõmsaid hääli. Siis lõi „raatus“ neli pauku. Ja siis kaksteist. Siis kõlas korraal pühalikult üle linna — nagu kaja vastas talle teisest tornist — pikalt-pikalt, otsekui ei tulekski lõppu... ja siis hakkasid helisema kirikute kellad.

Äkki kõlises uksekell lühidalt ja järsult. Helgi hüppas üles ja jooksis avama. See oli Laurits. Palitukrae ja kuldunud sädelesid räitsakaist, nagu oli kuidagi murelik ja pinev. „Helgi,“ küsis ta, „Helgi, kas tuled mulle naiseks?“

Helgi püüdis teha üllatunud nägu, kuid see ei läinud tal korda. Ta oli oodanud niikaua. „Tulen,“ vastas ta lihtsalt.

Laurits hingas nagu kergendatult ja suudles teda. Vaatles teda õnnelikult, silitas labakindas käega üle tüdruku põse, pani siis mütsi pähe ja läks uksest välja.

Kellad helisesid ikka veel — vägevasti, rõõmsasti helisesid nad nüüd! Helgi tundis tungi kaasa hõisata, aga ta millegipärast ei saanud: ta oli pidanud vaikima nii kaua...

ÜSIK SUUSATAJA

Mari-Ann Möldre

Kohtasime „Lühikesejala“ tipul meie andekamat karakternäitlejatari Mari-Ann Möldret (Mizzi Mollerit, endise nimega).

„Kas juba ringreisult tagasi?“

„Oo, see ringreis juba unustatud — valmistume kibe-dasti uue vastu!“

„Ei saa tagasi hoida komplimenti, see tähendab — päris tõsist imetlust Teie väikese Ossi Kübeme kohta Gailit-Särevi „Kolmandas kompaniis!““

Ning mõttes kõrvutasime pr. Möldret jässaka, ehtsa talupoegliku Ossi Kübemega, ja nagu iseenesest libises huu-
lilt:

„Kuidas Te küll poisina nii hästi toime tulete?“

Sellele naeratab sarmikas proua kelmikalt:

„Küllap see on sellest, et isa-ema ootasid minu sündides poissi, mina aga võtsin vaevaks tulla tüdrukuna. Nüüd siis lasen aga poiste-osades need poisilikud jooned valla, mida isa-ema nii väga ootasid.“

„Armastate siis üldiselt poiste-osi?“

„Jah! Poiste-osi mängides nagu iseenesest veab kaasa — suhtun neisse erilise armastusega. Muidugi armastan igat osa, — kuid lemmik-osadeks jäävad ikka poiste-osad, — neis tunnen end vääratamatuna.“

„Kuidas elab Joosep Toots?“ küsime.

„Jah, paljudele näib arusaamatuna, et säärane ehtne Toots võiks olla tõeliselt naine. Tean isegi paljusid juhtu-meid, kus on kihlvedusid olnud Joosep Tootsi „tõelise pale“ üle. Olen isegi mitmel kihlveol olnud lepitajaks vahekohtuni-kuks.“

Ja edasi seletab sarmikas proua naerdes, kuus ta kunagi varem ringreisul olles Kilingi-Nõmmel päält kuulunud, kui poisikesed omavahel seletanud: „See Joosep Toots on päris vanamees, aga teeb end ainult poisikese moodu“ — nii öelnud isa kah.

Suureks üllatuseks kuuleme, et ettekande tekstid loob proua Möldre isiklikult. Nii ei pea paika arvamused, nagu valmistaks neid kirjanik Luts või jälle mõni ajalehemees. Korduvalt on talle soovitatud omi ettekannete tekste koguna välja anda.

„Miks Te siis ei kirjasta neid?“

„Nad olid varematal aegadel mul rohkem improvisatsiooni laadi, — nüüd alles olen hakanud neid olude sunnil viimistlema kindla teksti piiriliseks. Ennemalt puudutasin päämiselt poliitilisi küsimusi, kuna nüüd pakuvad küllaldaselt materjali rahvaküsimused. Katsun nalja teha nii palju kui nalja sees on, — aga kui nali seest otsa lõpeb — ei tea siis,

Mari-Ann Möldre Joosep Tootsina

kas löövad paiuki pääle või... Aga nali naljaks! Teate, mulle on tulnud ja tuleb veelgi, tean seda juba ette, palju kirju — sooviga saada Joosep Tootsi tekste ettekanneteks.“

„Nii! Teie muidugi saadate neid soovijaile?“

„Ei — neid anda ma milgil tingimusel ei saa, kuna nad on loodud isikupärastena ja õige nüansiga ette kanda saab neid vaid ainult üks kord. Päälegi oleks siis lühikese aja jooksul üle terve Eesti igas vallas oma Joosep Toots.“

„Nii et paistab, too Joosep on Teile õige südameläheda-seks saanud?“

„Jah, ega salata ei saa — aastaid kehastatud seda kuju — eks need ka mõju. Arvan, et varsti võin neist esinemisist 2000 juubelit pidada.“

Seda tahaksimegi loota meie agaralt ja andekalt näitleja-tarilt, kellelt oleme nii palju huumorit, nimelt mahlakat huu-morit, kuulnud Joosep Tootsina, ning kellelt laval näinud lugematuid ehtsaid lavakujusid, unustamata tema populaar-seid imitatsioone ja šanssoone.

Lõdisedes virgus ta viimaks. Ta oli jäänud magama. Kell oli juba ligemale kaks! Ta sulges akna, kustutas tule ja jooksis üles oma tuppa. Sängist sooja otsides kuulis ta veel, kuid teised tulid koju. Ta soovis, et nad tuleksid tema toast läbi — ta oleks tahtnud teha isale rõõmu — ja öelda, et Laurits käis — aga kui isa vaatas sisse ukse vahelt, magas ta juba õndsasti edasi.

Hommikul ärkas ta vara. Mahe valgus — värske lume helk täitis toa. Ta lükkas akna lahti ja ringutas oma noort keha väljast voogavas karges õhus. Võimles siis, kuni läks soojaks, riietus siis ruttu ja jooksis välja.

Ta ei kärsinud minna täna kirikusse. Oli võimatu seista paigal. Ta julutas pooltantsiskelles pika tiiru mööda jõekal-last ja kuulatas vahel, kuid kellade käia iga natukese aja tagant veeres kumedasti üle heliseva välja.

Siis hakkas tal külm ja nälj ja ta läks koju tagasi.

Vanad olid läinud kirikusse. Ta einetas natuke ja hak-kas soovima, et Laurits tuleks.

Laurits tuli. Tervitas sama viisakana ja tagasihoidli-kuna nagu alati, soovis head uut aastat, kuid tema silmis oli midagi, mis lõi Helgi silmapilguks hingetuks.

Ta ei mallanud enam. Ta sirutas käed noormehele kaela ümber ja suudles teda. „Head uut aastat, — parimat, kallist!“ ütles ta soojalt. „Ja ütle nüüd, millal me ometi abiellume?“

Lauritsa silmad läksid pärani laiaili ja ta lõi näost veri-punaseks. Siis haaras ta tüdruku kätevahele ja hoidis, nagu ei tahaks teda iial enam lahti lasta.

„Helgikene,“ kogeles ta siis tasakesi, „ma tahtsin seda sinult ammugi küsida, aga ma kunagi ei julgenud — kartsin, et siis ma ei tohi üldse enam jalga tuua su lähedusse —“

„Ja mina ootasin ja mõtlesin, et sul on kindlasti mõni teine kuskil... Aga miks sa eile õhtul nii ruttu ära läksid?“

„Kuidas — mis? Kust kohast?“

„Meilt ometi!“

„Mis sa räägid?“

„Nojah — sa käisid ju siin eile õhtul — ma ootasin sind nii kangesti — parajasti kui kellad helisesid, — küsisid, et kas ma sulle tulen, ja keerasid siis jalapealt ringi ja läksid minema.“

Laurits vaatas teda laiade silmadega.

„Mina — käisin siin —?“

Helgi imestas: „Aga muidugi — sa — mis sa sest siis salgad?“

Laurits hakkas naerma. „Olgu peale, armsake, oletame, et ma käisin ja küsisin, kui sulle meeldib nii mõelda —“

Helgi katkestas pahaselt: „Aga sa käisid ju ometi, ja —“, halba aimates jäi ta vait.

Laurits hoidis teda tugevasti enda vastu. „Ma istusin kodus, kui kellad helisesid, ja mõtlesin sinu peale. Mõtlesin, et kuidas sa oled ja kellega võtad vastu uut aastat. Näed, ma ei suutnud enam käia siin nagu viisakas majasõber — ma ei suutnud enam taluda seda teadmatust — ja ma otsus-tasin, et tulen küsin kohe täna, mis sa minust mõtled — ja mida mõtleb sinu isa...“

„Siis ma nägin seda ainult unes!“ venitas Helgi kokku-nult ja äärmises pettumuses.

„Armsakene,“ lohutas teda Laurits, „ära tee nii pikka nägu! — Mõttes olingi ma ju siin, olen ammugi olnud — olen alati olnud —“

„Ja praegu oled, jumal tänatud, päris kindlasti siin!“ matkis Helgi ja naeratas talle vastu.

A. Looga.

Tiitaplaps sinises

Rich. Janno toomaan.

1.

Vana Mihkliga merel.

Räime Mihkel istus oma majaanikese lävel ja poputas piipu. Meri oli vaikne ja nii sinine, et võttis Mihkli silmad kipitama. Aga oli siiski hea vahtida sinerdavas kaugusesse, see tõi rahu ja soojust südame alla. Ja tuletas meelde neid toredaid aegu, kus sai maailmameredel mässatud ning tempe tehtud.

Eheh, muiatas Mihkel endamisi, nagu tookord seal Liverpooli linnas, kus...

„Tere ka, Mihkli härrad!“ kõlas mõttelõnga vahele heledahääline tervitus.

„Kas näe, või Maaja preili,“ sõnas Mihkel ja hakkas end püsti upitama.

Maaja naeratas ja sõlmis helesinise supelmantli vöö kahehaardelisse sõlme. Nagu ilmatu suur punane liblikas veretas see ta nõtkel küljel.

„Asusin kõndima mööda randa,“ sõnas ta, „ja mõtlesin siis, et tulen õige Mihklile külla. Ilus on teil siin, lai meri, see männik ja oma loss...“

„Eheh,“ muheles Mihkel, „loss jah. Aga sisse ma ei kutsu, preili oma heledas peleriinis võib muutuda siiruviiruliseks. Võtke istet siiasamma pingile, see on uus ja puhas, mineval nädalal alles meisterdasin teise.“

„Aitäh. Siin on nii toredasti vaikne ja päikene küpsetab hoopis kõvemini, kui meie pool. Kahju, et juba varem ei sattunud siia.“

„Noh, eks ole aega...“

„Seep see on, et aega enam ei ole. Homme tuleb juba sõita minema.“

„So-oh, suvi ju alles täies purjes. Ja nüüd need ilusad ilmad hakkavad ju alles tulema.“

„Pole midagi teha, Mihkel. Peab. Aga kahju on tõesti. Kuidas siin merepõhi on, kivine?“

„Põhi on nagu suhkur — kuni Pedassaareni välja.“

„Pedassaareni?“

„Seesamane saar seal paremal. Poolteist versta umbes. Paksu männimetsa all. Ja kus alles seal on põhi! Eh, kõnni nagu mööda sokulaadi.“

„Kes seal elavad?“

„Ei ole seal kedagi. Päris üksik saaretükk. Aga toredad rannad ja palju vaiksem veel kui siin. Seda maksaks korraks õite järele vaadata. Olen sinna vahel suvitajaid vedanud, noh, lõövad käsi kokku ega taha enam ära tulla. Kui preiliga niisugune lugu, et peab juba homme ära minema, siis võiks tõesti kätte võtta ja üle lipsata.“

„Nüüd kohe?“

„Kas või kohe. Pole muud, kui hüpata paati, natuke sõudmist ja ongi. Meri on ju praegu nii sile nagu saali-põrand, see on naljaasi.“

Maaja mõtles viivu. Aega ju oleks ja kui kord on juba rändama hakatud, siis...

„Hea küll, laseme käia,“ ütles ta.

Mihkli paat kandis eneses pikkade aastate jälgi, aga oli veel küllalt sõidukõlvuline. Nad istusid kõrvuti ja Maaja haaras teise aeru.

„Nonoh, ei preili jaksa sellega midagi peale hakata,“ naeratas Mihkel ja soris pöidlaga habemes. „Seoke palgiots olgu ikka ainult mehe käe jaoks.“

„Pole midagi, küllap ma juba jaksan.“

Ja jaksaski. Pisut kohmakalt ja tõrksalt küll liikus vana tõrvunud aerutükk, kuid Maaja vetruvas käes sai ta siiski vajaliku rühi. Paat lõikas aeglaselt sinisesse vette virvendava vao.

„Kae aga kae,“ imetles Mihkel, „vaat, kus rammu seokses peenikeses pilpas. Ei teadnud uskudagi. Mu kadunud

vanamoorgi nurises aina, et aerud söövad käed läbi ja ta oli ometi seoke suurt konti naisterahvas. Need linnapreilid on nüüdsel ajal küll niisugused elukad, et mitte ei saa teistest aru ega otsa.“

Maaja naeris. Puhus mahedat tuult, päikene sinerdas ümberringi, sinine taevaskaugel silmapiiril sulas vahenditult kokku sinise merega.

Oli tõesti hea olla siin rahusate meresoppide vahel!

„Kas preili on Tallinnast?“ küsitles Mihkel, kui oldi tükk aega sõnatult ja ühetasases rühis aere sulistatud.

„Seda korda küll.“

„Pole varem kuuldagi olnud, et Muugi sakstel on niisugune tuttav. Olen ju kõik suved olnud nendega siin igapäev asju ajamas ja talvetigi tihti Tallinnas nende pool käinud, aga teist pole olnud kunagi midagi näha ega kuulda.“

„Ma olin varem mujal. Alles nüüd kevadel viibisin Tallinnas.“

„Ahah, no siis sellepärast. Vaat, juba hakkab Pedassaare nurk lähemalt kätte paistma. Aga meie hoiame rohkem keskpaiga poole, seal on kenam ja rand nagu laud. Kas väsimus tuleb varsti kallale?“

„Ei veel,“ kinnitas Maaja, kuigi tundis, et randmeis suriseb ja kuumus lõõskab näkku. Aga ei kõlvanud enam väsida, kui päralt jõutud. Vana Mihkel pidi nägema, et linnapreilid on tõesti mõistatamatud elukad!

Aegamisi läheneti saarele. Valge liivarand lõikas silma kui hele metalne viirg. Kajakad keerutasid õhus.

„Nüüd andke aer minu kätte,“ sõnas Mihkel, „triivin paadi parajasse paika.“

2.

Pedassaare.

Paat jooksis kaldasse kinni. Maaja hüppas kerkjalt muhedasse liiva ja oli juba joosnud tükk maad mööda randa metsa poole, kui Mihkel alles jõudis paadist välja kohmitsesta.

„On see alles harakas,“ ümises ta. Aga lisas kohe juurde: „Viks plika, ära ütlegi.“

Maaja istus liivakünkale, silmitses ümberringi ja hõikas siis lähemale kõmpsvale vanamehele:

„Siin on tõesti tore!“

„Ega's ma tühja valetama hakanud. Küllap mul ikka on silma ja maiku kah.“

Männikust viskas teravat vaiguleitsakut, merest hõngus kargeid lõhnu ja liiv oli kuum ning läikis kui hõbe.

„Teate, Mihkli-härra,“ sõnas Maaja, „ma ei tahagi siit nii ruttu ära minna. Nagu südamest hakkas napsti kinni. Kui tore on siin supelda, lamada, metsas kolada. Jääme kohe õhtuni!“

Mihkil libises üle näo lustakas muhelus, kuid sealsamas muutus ta asjalikult tõsiseks ja sügas habet, nagu oleks sattunud ootamatult kimbatusesse.

„Seda nüüd küll jah... muidugi, mis siin viga olla... aga lugu on sedasi, et lubasin lõunaks va Kadaka Kustale parandatud võrgud ära viia. Sellepärast nagu et...“

„Peate kohe tagasi minema?“

„Nii kipub olema küll. Tühi seda Kustat, aga et sai kord lubatud...“

„Noh, ega siis midagi. Eks tule veel suvesid ja aegu.“ Mihkel seadis hoolikat mõtlemist. Ja venitas lõppeks:

„Aga kui teeks niimoodi, et mina purjetan minema, preili jääb siia ja teeb oma mõnud ära?“

„Aga kuidas ma's tagasi?“

„Eks ma tule siis hiljem järele. Kolme tunni pärast olen jälle siin priske priisiga.“

Sellega oli Maaja kohe nõus. Ega's tal vanameest siin tarvis polnud, üksinda ongi vabam ja mõnusam, kiskjaid metsloomi õnneks siin ringi ei luusi.

Mihkel popsutas piibutäie tubakat ära ja kõpsutas minema. Maaja viskas kohe mantli seljast ja jooksis vette. Mihkel ei olnud valetanud, meri oli siin tõesti nagu loodud ainult suplemiseks, põhi oli puhas ja tihkjast liivast, vesi parajasti sügav. Maaja ujus natuke maad Mihkli paadile järele, pöördus siis tagasi ja sulistas kaldaäärses vees nagu laps, keda lastud esmakordselt vette plagistama.

Ja kui hea oli selle järel pikutada tulises liivas, päike pea kohal nagu kiirgav ahi. Kui halb tõesti, mõtles Maaja, vahtides sinisesse taevasse, et juba homme on minek, siin võiks olla kuude kaup. Ainult taevast, meri, päike ja Mihkel oma paadiga...

„See on alles tore,“ kõlas seljatagant äkki hüüatav mehehää.

Maaja oli ühe lükkega istuli ja viskas kokkunud pilgu taha. Pikk, vaskseks põlenud mees seisis muheleva näoga liivakünkal, mustas supelrüüs. Ta oli nähtavasti alles äsja merest tulnud, valged juuksetukad ripnesid märjalt otsmikul.

„Ei maksa karta, kallid preili. Olen selle saare ainukene päriselanik, hea iseloomuga, pehme südamega ja olen koledasti õnnelik, et äkki ootamatult on tulnud säärane külaline minu üksildasse igavusesse.“

Maaja kattis enese supelmantliga ja oli ikka veel segi-ähmis ootamatust külastusest.

Mees istus ta kõrvale, vaatas vaikides merele ning ainult vilksamisi heidetud kõrvalpilgud riivasid Maaja õhetavat põske.

„Ma nüüd segasin teid küll koledasti ja ajasin hirmu peale?“

Maaja naeratas sunnilt.

„Hirmu just ei ajanud, aga ei teadnud tõesti arvata...“

„Et siin liigub inimesi?“

„Jah. Vana kalamees, kellega siia tulid, seletas, et olevat päris üksik saar. Rääme Mihkel, sealt...“

Mees lajatas heledat naeru.

„Rääme Mihkel on vemm! Üksik saar see ju muidu on, täiesti õigus, aga nüüd, juba kuu aega, elan siin mina. Täiesti üksinda, nagu Aadam kunagi varem seal oma paradiisis.“

„Ja Mihkel teadis?“

„Mihkel on ainuke, kellega ühendust pean. Ta toob mulle vahetevahel moona ja seitungeid.“

Maaja vangutas pead. „Ai, ai,“ sõnas ta etteheitvalt.

„See oli muidugi tore väike nali. Kui nägin teid kaugelt kahekesi sõudmas, siis mõistsin kohe: Mihkel toob mulle erakordset küllakosti.“

„Häbematus!“

„Ei maksa kuri olla. Mihkel on lustakas vembumees. Ja mind ta ju tunneb, teadis, et karta pole midagi. Ega's väike kaunis seiklus pole ometi pahakspandav?“

„Petmine oli see ikkagi.“

„Nojah, aga väga meelepärane. Mulle muidugi.“

Nad vaikisid viivu. Siis küsis mees:

„Preili on juba ammu siin?“

„Kolm nädalat.“

„Ja Pedassaart pole veel näinud?“

„Ei tulnud päevakorda.“

„Kahju. Loodan...“ Mees kohendas juuksekiharaid, nihutas enese Maajale lähemale. „Kas hüppame õige vette?“ küsis ta, karates teisele mõttele.

„Alles tulid.“

„Nägin jah. Piilusid puude tagant, kuis helesinine trikoo sulpsatas helesinisesse vette. Trikoo on sinine, mantel sinine, silmad sinised...“

„Ah kui luufeline,“ sõnas Maaja peaaegu karmilt.

„See on Pedassaare süü. Liiv, päike, mets...“

„Ja vesi!“ hüüdis äkki Maaja ja jooksis merre. Mees sööstus talle järele.

3.

Mändide all.

Metsaalune oli puhas ja tasane, nagu rehaga riisutud. Päike jäi kinni mändide lopsakatesse latvadesse ja kuigi liivjalgade all tuhisas kui kuum tuhk, oli siin siiski pisut viludam ja kargem.

Nad kõndisid aegamisi, risteldes vaigust lõhnavate tüvede vahel.

„Jah,“ sõnas mees, „nii imelik kui see ongi, aga inimene areneb õieti ainult üksi olles. Mis ma siin pikil päevil ja õil

kõik läbi olen mõelnud ning arutanud — taevast hoidku, on alles hunnik mõtteid! Ja mis mu kehaga on juhtunud, seda ei oska esialgu nagu mõistagi. Hoopis teine inimene. Tõesti, preili, kui teile midagi tõsisest südamest soovida tahaksin, siis ainult seda: kolige kuuks või paariks kuhugi täiesti eraldatud paika. Sünnite uuesti siia maailma: inimesest saab pärisinimene.“

„Olite siis enese küll tugevasti ära lõhkunud...“ sõnas Maaja pilkamisi.

„Küll, muidugi jah. Linn sööb ära, või nagu öeldakse, palun andeks, paneb nahka. Aga kui ma nüüd tagasi lähen, siis...“

„Mõtlete veel kaua olla?“

„Suvi läbi. Vähemalt augustini. Aga vaadake... siit juba paistabki mu kuldne kodukotus. Näete, misuke häärber kahe männi all.“

Oli väike osmik, okstest põimitud, tugevad talvad nurkades.

„Ta nimi on Grand-Hotel, kui tohin tutvustada. Vaadake sisse — voodi, laud, pink, terve möblemanng. Kõik oma tehtud. Aga ega ma teid sisse ei lase, ei ole viisakas viia noori preiliseid poissmehe-korterisse. Istume siia rõdupingile, on mugavam ja avaram.“

Maaja ei istunud, vaid heitis pikali jämeda männi varju. Otse ta pea kohal sinerdas hele tükk taevast.

„Ka nii on hea,“ sõnas poiss.

Oli tükk aega vaikust.

Siis ütles Maaja:

„Jaa... Võib olla päris kena niisugune suvitamine.“

„Võrdlematu. Kujutlege, mitte üht inimest enese ümber näha, mitte üht tuttavat nägu, ühtki vastikut lõusta. Ainuke mees, keda olen näinud ja suutäis juttu ajanud, on Mihkel...“

„See petis...“ sõnas Maaja naeratades.

„Nojah, ühtpidi küll... va kallid ja armas taat. On siin istunud vahel tundide viisi ja pajatanud uhkeid jutte maailmamerede tagant. Sel mehel on sisemist rammu rohkem kui võib arvatagi.“

„Olen ta jutte kuulnud, pajatada see ätt oskab. Ta käib vahel meil ühtteist nokitsemas või ka niisama juttu puhumas.“

„Olete siit kaugelt?“

„Ei.“

„Salmistelt?“

„Umber küll.“

„Seal külas ma olen kord käinud. Möödunud aastal rändasin juhuslikult läbi. Paistis, et suvitamiseks päris paslik.“

„Läheb korda.“

Maaja pilk jäi viivuks peatuma mehe ruskele profiilile. See oli silmad kinni pigistanud, pea oli langenud tagasipidi väikesesse liivalohku, kaelasooned olid kistud pinguli. Tugev, pisut-pisut lohkus nina, lopsakad huuled, lõug tugevasti ettepoole sirutatud, lohukene põses... Naljakas, mõtles Maaja, kuskil nagu... Kus küll on ta säärast nägu ennem näinud? Või paistab ainult nii, on ju must-tuhandeid mehi ühesuguse näoga. Siiski, nagu...

„Teate,“ sõnas mees, silmi avamata. „Olen siiski eksinud. Üksinda on ju tõesti hea niimoodi elada, aga praegu mõtlesin: kui palju kordi oleks parem kahekesi olla sedasi, nagu praegu.“

Maaja tõsis istukile.

„Kuulge, kas see polnud aerude sulin? Mihkel...“

„Ei ta nii pea veel tule. Ja kui tulebki, tal aega küll oodata. Peabki ootama, kui kord oli nii arukas ja juhtis teid siia. Teie ei mõtle ometi veel ära minna?“

„Kaua siis ikka teid segan... teie üksinduse paradiisis.“

„Ohoo!“

Poiss vaatas Maajale otse silmadesse.

„Mu nimi on Jüri Rand,“ sõnas ta siis tõsiselt.

Maaja tarretus hetkeks liikumatuks. Laskus siis aegamisi seljale, sulges silmad.

„Andke andeks, et lobisesin nii kaua ilma tuttavaks tegemata. Aga teate, suvistel kuumadel päevadel on oma erikombed, vigurid ja nükked. Nüüd olgu see siis heaks tehtud ja...“

Ta surus pea vastu Maaja õlga, tasa ja ettevaatlikult, ainult riivamisi. Tüdruk kohendas enese kaugemale ja katkus näole suruda ükskõikset muiet, kuid see jäi nagu õhku rippuma, virildus sundimisi ainult suunurgis. Ta ei suutnud vältida tasast värinat hääles, kui ütles:

„Väga rõõmustav, aga nüüd pean küll minema. Oodatakse lõunale ja Mihkel on vist juba tulnud.“

Ta tõsis püsti, ulatas kää:

„Head tervist siis...“

(Järgneb.)

KALJO ja HEINO, Türi Krediitpanga juhataja L. Ranniku pojad. HELJULA, Pühastu koorejaama juhataja E. Lutsu tütar.

IVAR ja HILLAR, dr. H. Multeri pojad Tallinnast.

VALLI, talhomaniku Kirsibaani tütar Saugastest.

REIN ja ANTS, Aleks. Tõnissoni pojad Tartust.

VALLI, kaupmees V. Kõrsmäe tütar Võrumaalt.

SILVI LINDEGRÖN Valgast.

VILVAT AINSON ja ERIKA PUUSEPP Tartust.

SILVI, Käru jaama raudteeametniku V. Argeli tütar.

JOAN CRAWFORD

*Elisabeth
Bergner*

Mida teie ka ei arvaks tema mängust Rosalindi osas filmis „Kuidas see teile meeldib“, siis peate ometi tunnistama, et see oli äärmiselt huvitav.

Filmiateljees räägitakse...

Hans Brausewetter ütles kord ühele ilusale daamile:
„Vabandage, armuline preili, tohin teie tähelepanu millelegi juhtida?“
„Millele siis?“
„Armuline preili,“ sõnas Brausewetter, „teil on midagi silmas.“
„Mis on mul siis? Ma ei näe midagi silmas?“
„Armuline preili,“ naeratas näitleja, „teil on midagi veetlevat, midagi väga armast silmades...“

*

Vändati uut filmi Crawford'iga. Sadu statiste ootas kulisside taga, et kaasa teha massistseene. Enne esinemist astusid mõned uued neist Crawford'i juurde autogrammi palumiseks. Kunstnik andis hetkeliselt neljandat auto-

grammi, kui ilmus režissöör ja kogu massi oma kohale juhatas. Üks paks, vanem statist seisis paludes Crawford'i ees:
„Palun, armuline, veel see üks autogramm.“
„Täna enam mitte, homme,“ vastas Crawford sõbralikult.

„Homme ei saa ma kahjuks enam, mul on ainult see üks päev. Peale selle olen autogrammi kümnedollarilise kõrvalteenistuse arvestanud.“

„Kuidas nii?“ küsis kunstnik uudishimuliselt.

„Autogrammi-börsil hinnatakse Crawford'i autogrammi kümnele dollarile.“

Joan Crawford võttis oma taskust kümnedollarilise rahatähe, kirjutas sellele oma nime ja ulatas selle statistile sõnadega: „Siin on teile kakskümmend dollarit.“

Valge paradüis

Päikesepaisteline talveilm.

Juba siis, kui alles tuul pillab viimseid kollaseid lehti puudelt, hakkame kärsitult jälgima ajalehest ilmateateid ja ootama esimest lund. Ning ühel hommikul on veenired jäätunud; röskeid majaseinad, telefonitraadid ja puud härrmatunud – oleme veendunud, et on saabunud talv. Aeglaselt häkkavad langema esimesed lumehelbed, siis ikka tihedamalt ja tihedamalt. Ning mõne päevaga on kattunud orud ja mäed, järved ja jõed õrna paksu kattega. Terve loodus on ainult suur valge paradüis. Kõikjal mängib talve omapärane valgus värvide mitmekesisuses ja uutes nüanssides. Nüüd on aeg riietuda sooja pulloveri, tõmmata kätte kirjud labakindad, kinnitada saabastele suusad ning läheb lahti sõit loodusesse, üle külmunud ojade ja lumme uppunud põldude,

Lumi meelitab...

Härrmatunud jõekallas.

sinna kus on tumerohelised kuused ja – valgetüvelised kased kui noorikud kirikuteel. Alles nüüd avaneb meie silmadele talvine värviderohkus. Sääl on tüvede ja okste värvid: pruun, hõbehall, tumeroheline, helerohteline, kollakaspruun j. t. Kõik need värvid on jälle omakorda muutuvad valgusest. Nad on hoopis sügavamad hallidel talvepäevadel ja õrnemad päikesepaistel.

Seepärast – hüppame suuskadele ja sõidame vaatama valge paradiisi mitmepalgelist ilu.

Maret.

Varjud lumel.

Talv metsas.

LUMI TEEB RÕÖMSAKS

Moodset riietust päevaks ja õhtuks

1. Nägus päevakleit peenemast villasest. Garnituur valge või värviline.
2. Kittelkleit kirjust puuvillariidest.
3. Lihtne voltkaunististega kleit tumesinisest villasest riidest. Ees läbiõmmeldavad klaasnööbid.
4. Kaherealise jaki ja pikkade pükstega suusaülikond tumepunasest villasest riidest. Lõige IV lõikelehel 96 sm rinnamõõdule.
5. Moodne suusakostüüm. Seelikpüksid tumesinised, jakk hall, kaunistatud sinisega. Jaki lõige V lõikelehel 100 sm rinnam. Seelikpüksi lõige VI lõikelehel 110 sm puusamõõdule.
6. Moodne spordikostüüm uisutamiseks, kelgutamiseks jne.

7. Norra suusapluis impregneeritud materjalist ühes peakattega. Lõige VII 104 sm rinnamõõdule lõikelehel.
8. Meeldiv õhtukleit klopeest või pitsist.
9. Õhtukleit hiinakrepist. Soos kaunistatud nahaga. Kleidi juurde sobib väike sametjakk.
10. Moodne õhtukleit tumepunasest muareest.
11. Kasakkleit tumepruunist narmaskoelisest villasest materjalist. Žaboo ja kaunistised varrukail on nahast või kirjust siidist.
12. Huvitava lõikeline kleit siidist või villasest.
13. Lihtsa tegumoega pealelõunakleit.
14. Lilla kasakkleit pealelõunaks.

Meeldivaid moemudiseid 1937 aastaks

1. Kasakkleit villasest klopeest. Esiosa, kätsed ja pööratud kraenurgad on tepitud või kaunistatud nõõrvoltidega.

2. Kostüümilaadiline pealeõunakleit villasest või siidist valge pikeest. Seelikul ees kuni põlveni kinnititud volt.

3. Mustast kollaste või valgete punktidega matt-krepist kütkestav pealeõunakleit. Võõ juurest on esitükk kroogitud kiirte taoliselt. Soos eemalseisev. Seelik sirge, kitsas. Lõige I lõikelehel 88 sm rinnamõõdule.

4. Meeldiv õhtukleit jakikesega hall-rohelisest klopeest. Kleit on printsesslõikeline, varrukateta. Esiosa kaunistatud peente voltidega, draperitud eest ja õlgadelt, ning kaunistatud strasspannaldega. Seeliku tagalaid vilturiidest lõigatuna laieneb kellukese taoliselt. Lõige II lõikelehel 96 sm rinnamõõdule.

5. Mitte ainult õhtul vaid ka pealeõunat sobib suurepäraselt moodne frakk-kleit. Kleidi materjaliks must muaree, valgete vesti-efektidega.

6. Lihtsa tegumoega päevakleit villasest riidest. Nägusa kaunistuse annavad kleidile peened nõõrvoldid ja värviline nahkvöö.

7. Sportlik päevakleit angooravillasest materjalist. Kaunistavalt mõjuvad sisseõmmeldud ja poolenisti kinnititud voldid.

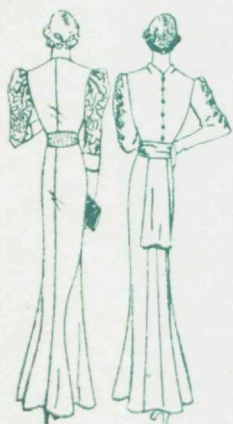

15

16

18

19

17

15. Tumesinine õhtu- või teatrikleit. Varrukad pitsist või kleidimaterjalist aplitseeritud tüllile.
16. Moodne kleit huvitavate aplikatsioonidega varrukail.
17. Õhtukleit õrnsinisest kloeest. Vöök roosakas-punane samet.
18. Teatrikleit hall-mustast siidist. Huvitavad kaunistised varrukail on pitsist.
19. Nooruslik õhtukleit pits- või tikandmaterjalist.

Elegantseid Pariisi moeuudiseid

20

21

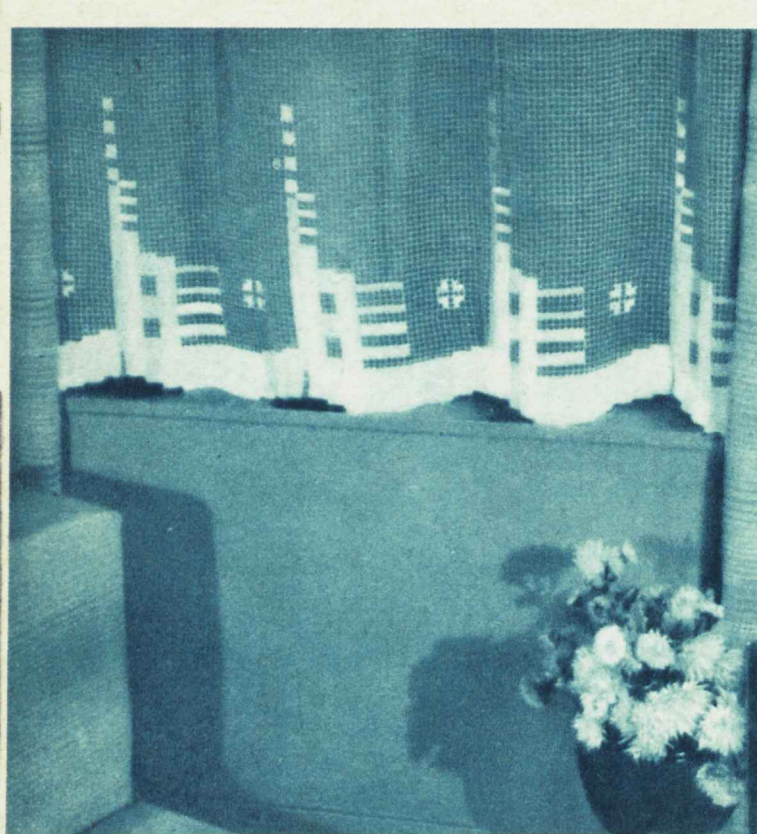
23

24

22

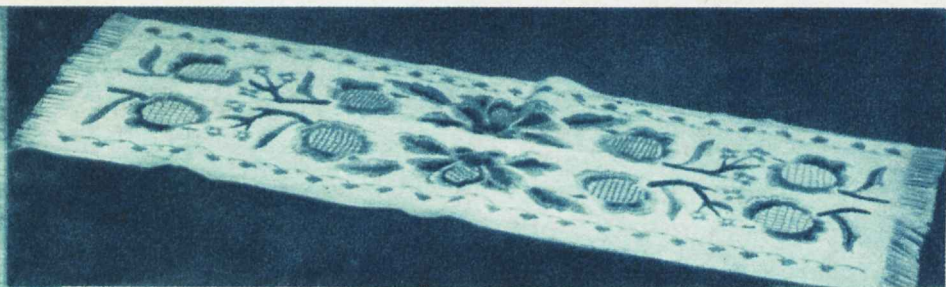
20. Päevakleit nägusate lisanditega.
21. Elegantne päevakleit paelkaunististe ja kitsa valge vestiga.
22. Tumepunane kasakkleit nahkkaunistisega.
23. Huvitavalöikeline kleit värviliste punuskaunististega.
24. Lihtne meeldiv kleit helesinisest villasest, kaunistatud tumedama sinise ja punasega.

Lihne fileestoor kitsa ääremustriga.

Stoor on sobiv moodsele madalale aknale. Võrgu materjaliks võib olla valge linane või kreem kala-võrguniit. Võrgu augusuuruseks võtta soovikohaselt 6—8 mm. Põime hõre ja tihe labane. **Muster mustri-lehel.**

Väike eestikirjaline linik.

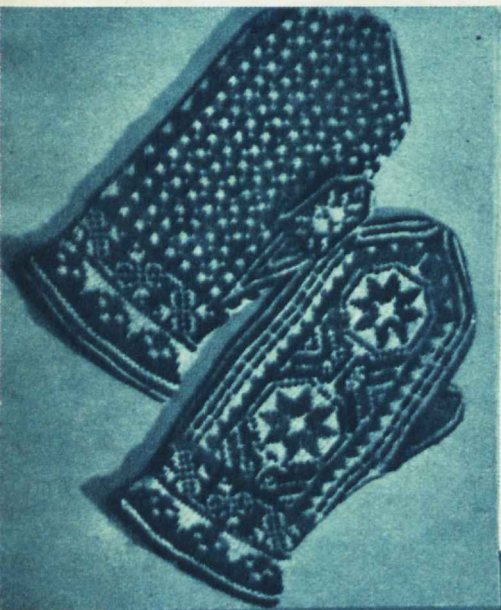
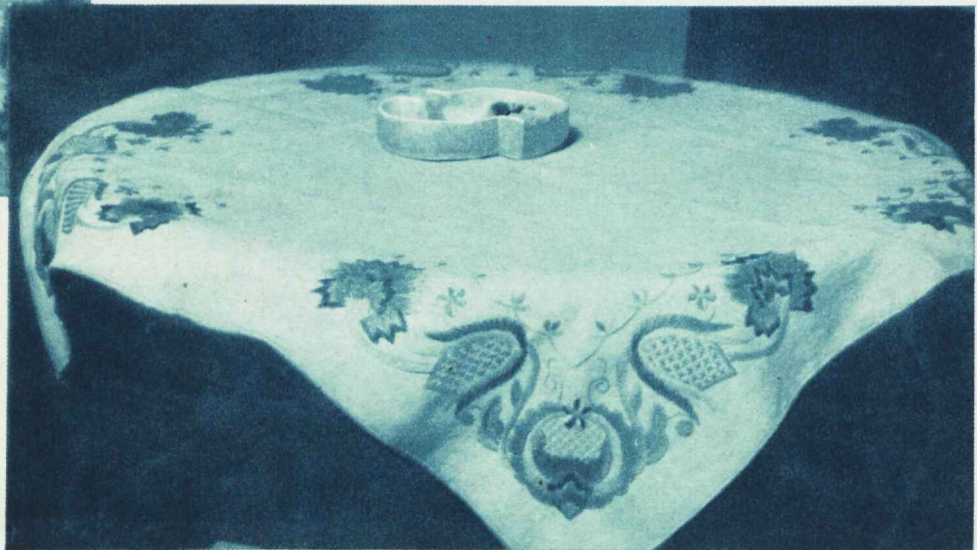
L. Ein.

Linik sobib tualettlauale. Materjaliks valge linane riie, millele tikitud mulinee niitidega või mezana siididega. Sama mustrit võib poolikuna tikkida ka rahvuspluusile. **Muster mustri-lehel.**

Eestikirjaline laudlina.

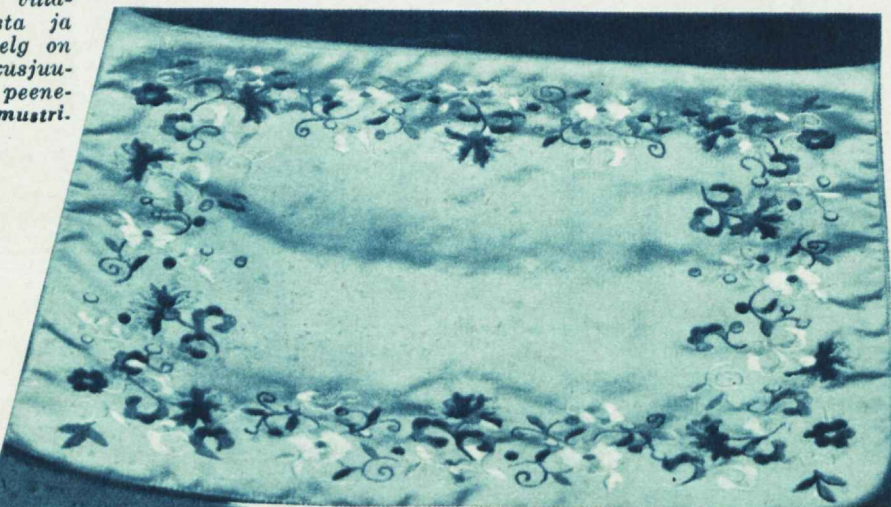
L. Ein.

See nägusa mustri-ga lina on valmistatud valgele pleegitud linasele riidele. Lina suurus võtta soovikohaselt suurema- või vähemamööduline. **Muster mustri-lehel.**

Kindad.

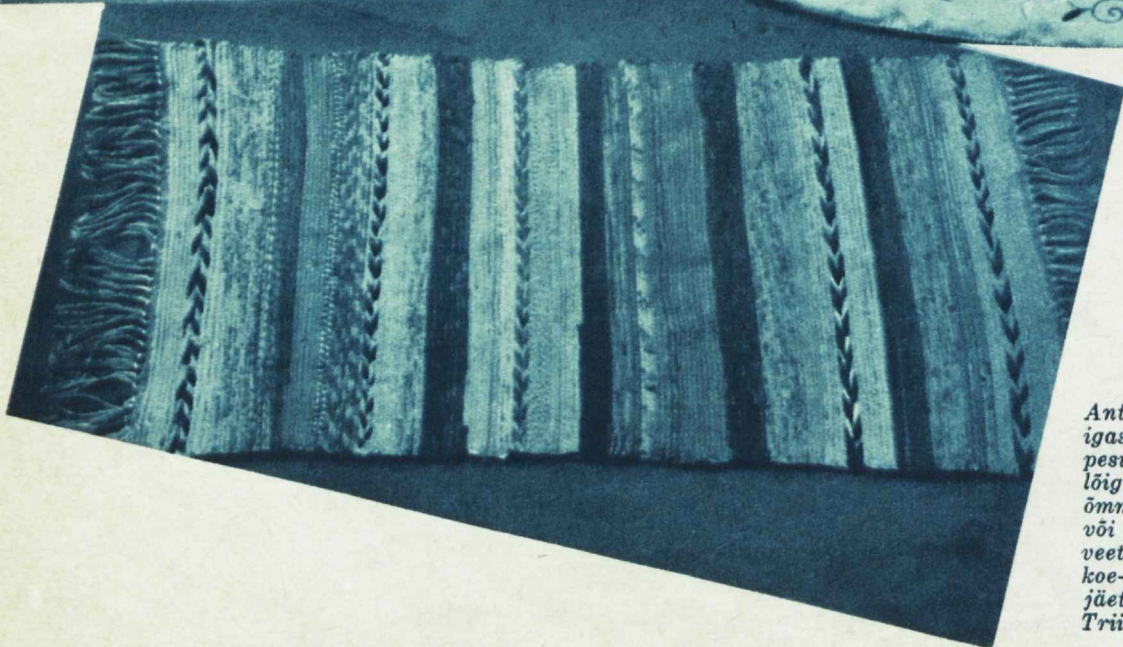
Kindad on kootud peh-mest jämedamast villa-sest lõngast musta ja valgega. Kinda selg on suuremustriline, kusjuu-res peopool on peene-mustriline. **Muster mustri-lehel.**

Värvilise tikandiga linake.

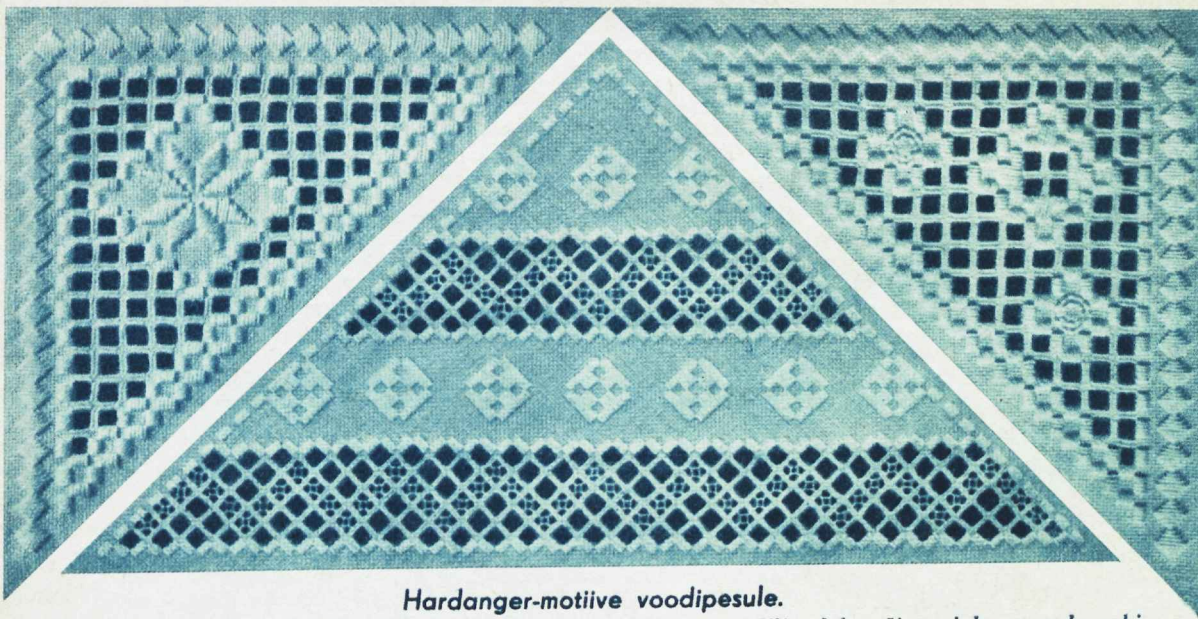
L. Rein.

Linake on valmistatud tume-beežile crepe de chine'ile mitmevärviliste siididega. Sobib öökapi-le, postamendile jne. **Muster mustri-lehel.**

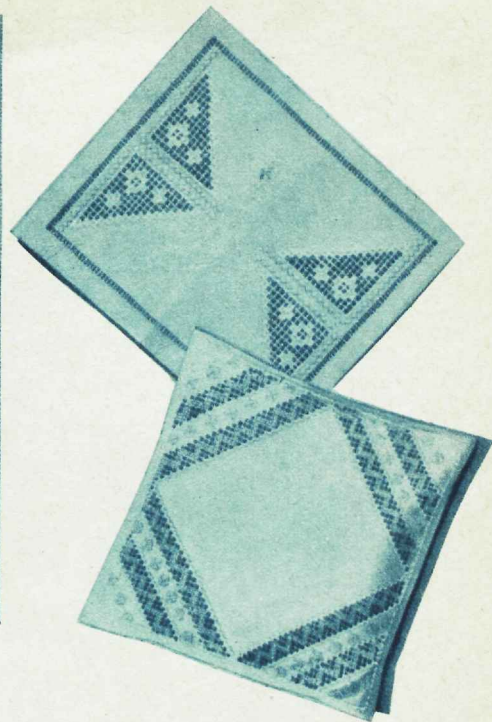
Kootud põrandalinik.

Antud liniku koe-materjaliks võivad olla igasugused vanad riided, sukad, trikoo-pesu jne. Kõik esemed on värvide järgi lõigatud 2—2½ sm laiusteks ribadeks ja õmmeldud kokku. Lõimeks võetakse linane või takune purjeniit. Liniku pikkus ja laius veetakse üles soovikohaselt ja vastavalt koe-materjali hulgale. Algusesse ja lõppu jäetakse 10—15 sm pikkused narmad. Triibud kootakse ilusas värvide järjestuses.

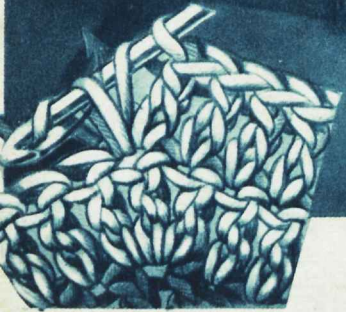
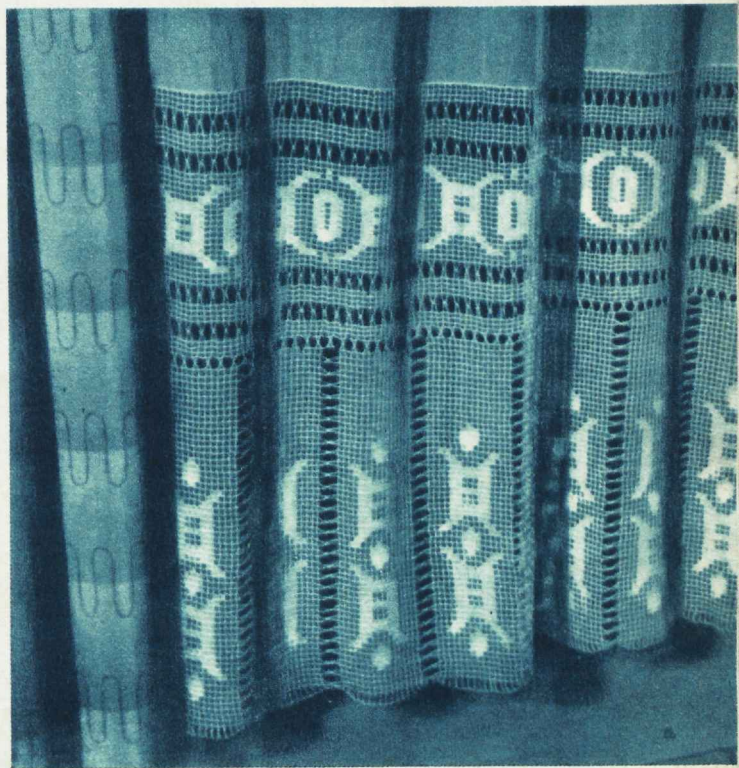
Hardanger-motiive voodipesule.

Nämsaid hardanger-motiive võib tikkida padjapüüridele, voodilinadele või mujale esemele sobivalt. Lamepiste kaunistused tikkida pärlniit nr. 5 ja ruudustik põimida pärlniit nr. 8. **Mustrid muustrilehel.**

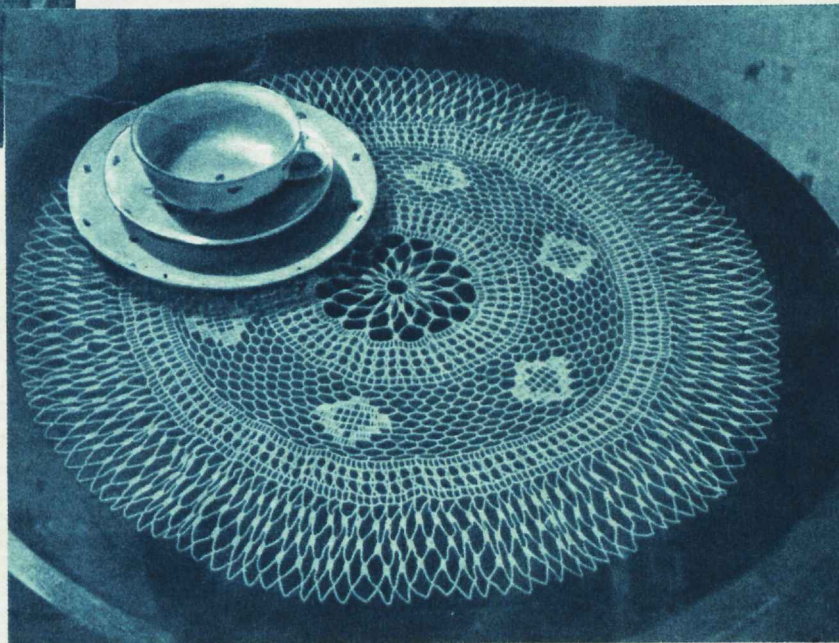
Lai heegelpits stoorile.

Pits on heegeldatud kahes osas. Esiteks heegeldatakse ülemine osa ristisihis ja siis alumine osa pikisihis külge. Kui võtta materjaliks heegelniit nr. 20, siis saame augusuuruseks 6 mm. Kogu pitsi laius oleks siis umbes 65 sm. Iga tühja muustriruudu asemele heegeldatakse 1 kahekordne samm ja 3 õhusilma ning iga täidetud ruudu asemele 4 kahekordset sammu. Mustrit korrata vajalise laiuse saamiseni. **Muster muustrilehel.**

Heegeldatud õlakrae.

Lõige III lõikelehel 88 sm rinnamöödule. Sellele õlakraele kulub umbes 150 g valget ja 75 g lõheroosat keskm. jämeduses villast lõngu. Heegeldada lõike järgi. Alata alt äärest valgega, üles luues paras arv õhusilmi (modellil 228). Heegeldada nagu nüha proovil: 8 sammast, järgm. alumisesse õhusilma 3 sammast, siis 8 sammast, siis vahele jättes 2 alumist õhusilma. Nii korrata 11 korda. Heegeldada vahelduvalt 3 rida valge ja 1 r. roosaga. Kokkuvõtmiseks vähendada kõikide gruppide sammaste arvu. Esitükid ja selg lõpetatakse igaüks eraldi ja õmmeldakse õlgadelt kokku, et anda esemele vajalist vormi. Kraeks heegeld. 2 r. valget ja 1 r. roosat. Heegeldatud nõõrid ja tutud on roosad.

Heegeldatud kaunistuslinake.

Linake on heegeldatud läikenii nr. 70, suurus umb. 50 sm läbim. Alata keskelt 20 õhus. ringis. 1. r.: 15 korda vahelduvalt 11 õhus. ja 1 kinniss. 2. r.: 11 õhus., 3 kahekordset sammu vahelduvalt. 3. r.: 12 õhus., 3 kahek. s. vaheld. 4. r.: 13 õhus., 3 kahek. s. vaheld. 5. r.: 1 kahek. s., 1 õhus. vaheld., nii et ringis oleks 118 sammast. 6. r.: 1 ristsamm, 1 õhus. 7. r.: 1 rists., 2 õhus. vaheld. 8. r.: 1 rists., 3 õhus. vaheld. 9. r.: 1 kahek. s., 2 õhus. vahelduvalt. Sambat peavad tulema kohakuti ristsammastega. 10.—11. r.: 5 õhus., 1 s. (tüllkude). 12. r.: 9 × tüllkude, 7 sammast vahelduvalt. 13. r.: 8 × tüllk., 6 sammast, 1 õhus., 6 s. korduvalt. 14. r.: 7 × tüllk., 6 s., 1 õhus., 1 s., 1 õhus., 1 s., 1 õhus., 1 s., 1 õhus., 1 s., 1 õhus., 1 s., 1 õhus., 1 s., 15. r.: nagu 14. r. ja siis tagasiminevas selgituse järjekorras, ainult suurendades õhusilmakaarte silmade arvu, et lina ei kisuks. Kui töö valmis, kasta nõrka suhkruveetesse, kinnitada ilusa ringina nõeltega lauale ja kuivada lasta.

Riisitoit
porganditega

KATSETAGE MEIE KÖÖGIGA

RIISITOIT PORGANDITEGA.

A i n e d: 500—350 g riisi, 50 g võid, 2 spl. hakitud tilli ja petersellilehti, $1\frac{1}{2}$ l lihaleent.

T ä i t e k s: $1\frac{1}{2}$ tassitait lihakuupe, 2 spl. tomatipüreed, 1 spl. jahu, 2 spl. hapukoort.

Riis hautatakse lihaleemega pehmeks pudruks. Lihakuupidele tehakse juurde paks tomatikaste jahust, koorest ja tomatipürest ja hoitakse soojas. Soendatud vaagen määratakse võiga, segatakse riisile juurde või ja roheline ning pressitakse vaagna põhja paks kord, nii et ka ääred kaetud oleksid. Täidetakse seest ja pannakse osa riisist kaas peale. Lastakse seista kuumas ahjus 5 minutit. Süüakse võigahautatud porgandiviiludega ja tomatikastmega.

MAKARONID MAGUSTOIDUNA.

Makaronid keedetakse nõrgas soolvees ja valatakse üle külma veega. Lastakse nõrguda. Lisatakse rikkalikult suhkrut, mooniseemneid ja valatakse üle tulise võiga. Segatakse hästi segi.

HAPUPIIMATARREND.

1 l hapupiima, $\frac{1}{2}$ kl. suhkrut, ühe sidruni mahl ja veidi riivitud koort, kuni 10 lehte kalaliimi.

Hapupiima kloppida vahutraadiga umbes 10 min., lisada suhkur, teised maitseained ja külmas vees pestud, kuivatatud ning $\frac{1}{2}$ kl. keevas vees sulatatud kalaliim. Kloppida veel umbes 10—15 min. ja valada vaagnale või klaaskaussi. Lasta tardeda. Süüa vanillikastmega.

VÄRSKEKAPSAVORM KALAGA.

$\frac{3}{4}$ —1 kg kapsast riivatakse ja keedetakse poolpehmeks. Küpsetusvormi asetatakse kapsas kihtimisi puhastatud kalatükkidega. Kalatükikestele pannakse sibula- ja tooreid kartuliviile, tomatipüreed ja võitükikesi. Samuti veidi soola. 1—2 muna klopitakse, lisatakse 1 spl. jahu, $\frac{1}{2}$ kl. hapukoort ja 1 kl. piima. Valatakse vormi. Peale tiputatakse riivitud juustu ja võitükikesi.

KARTULISUPP KEELEGA.

$\frac{1}{2}$ kg loomakeelt keedetakse soolases vees supijuurte, mõne pipra, vürtsi ja 1 loorberilehega pehmeks. Keeleliha aetakse ühes sibulaga läbi hakkmasina. Kartulid keedetakse pehmeks ja hõõrutakse läbi sõela. Lisatakse liha ja kartulipüree supileeme, maitsestatakse soola ja paprikaga. Vaagnasse asetatakse hapukoort ja peenekslõigatud äädikakurke, millele valatakse kuum supp peale.

PEEDISUPP.

A i n e d: 1 l lihaleent, 5 peeti, 1 porgand, 1 väike kaal, 1 petersell, veidi sellerit, soola, 5 tera pipart, sidrunimahla või kuremarjaleent, väike pea kapsast, $\frac{1}{2}$ l kartuleid, 100 g tomatipüreed, 100 g võid, 1 spl. jahu, 1 klaas hapukoort, 200 g sinki või viinivorste.

Peetid ja juurvili koorida ja lõikuda peeniks narmaiks. Peetid keedunõus sidrunimahla või kuremarjaleeme ja vähese lihaleemega ning võiga pehmeks hautada. Segada jahu juurde. Lisada teised juurviljad ja kapsas. Kui pehmed, maitsestada pipra ja soolaga ning lisada veel sink või tükeldatud vorstid, tomatipüree ja hapukoort. Võib serveerida soolakorpidega.

MAITSEV MANNATOIT.

$1\frac{1}{2}$ l piima, $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ kl. mannat, 2—5 muna, $\frac{1}{2}$ kl. suhkrut, riivitud sidrunikoort, veidi soola, 100—200 g võid.

Piim lasta keema minna, lisada sool, või ja riputada manna sisse. Tõsta tulelt kõrvale ja segada juurde suhkruga vahustatud munakollane ja vahulelõõdud munavalge. Süüa marjakastmega.

NEERUD KARTULITEGA.

$\frac{1}{2}$ —1 kg looma- või seaneeru puhastatakse soontest ja pestakse hoolikalt. Lõigutakse viiludeks, mis pruunistatakse rasvas või võis ühes 1 suure sibulaga. Aegajalt vett lisades hautatakse pehmeks. Nüüd lisatakse umbes 1 l viiludekslõigatud kartuleid, soola, peent pipart ja hautatakse kaane all pehmeks. Süüakse hapukurgiga.

VEENE KAPSAPIRUKAD.

Ained taignaks: $\frac{1}{8}$ l hapupiima, 50 g võid, 250 g jahu, 1 muna, soola.

Täitmeks: 1 kg valget peakapsast, 50 g riisi, 2 sibulat, soola, pipart, riivitud juustu, köömneid, $\frac{1}{2}$ l lihaleent või vett. Peeneks lõigatud kapsas ühes riivitud ja pruunistatud sibula, soola, pipra, riivitud juustuga ja köömnetega keedetakse pehmeks. Segatakse keenud riisiga. Taigen valmistatakse selleks antud ainetest ja rullitakse hästi õhukeselt puhtale rätikule välja. Pannakse täide peale, rullitakse kokku, määratakse munaga ja küpsetatakse $\frac{1}{2}$ tundi parajas ahjus. Süüakse puljongi ja suppide juurde.

TÄIDETUD KARTULIPALLID PEKIGA.

Kartulid keeta, koorida ja tampida pudruks. Lisada 1—2 klopitud muna, 3—4 spl. sõredat jahu ja maitse järgi soola. Segada hästi läbi. 200 g suitsu- või soolapekki lõikuda kuupideks, 200 g keenud lihajäike hakkida ja pannil kergelt läbi küpsetada. Kartulisegust vormida paraja suurusega pallid, vajutada auk sisse, täita lihaseguga, vajutada siis auk kinni ja küpsetada pannil või pajas kuumas rasvas läbi. Süüa koore- või tomatikastmega.

MAGUSTOIT KUIVIKUTEST JA ÕUNTEST.

Ained: 18—20 saiakuivikut, $\frac{1}{2}$ l piima, 4 spl. marja- või puuviljamarmelaadi, $\frac{1}{2}$ —1 kg õunu, mõned päklikid, suuri rosinaid või viinamarju.

Kuivikud leotada piima ja marmelaadi segus. Kui on kaunis pehmed, asetatakse nad liuale. Õunad küpsetatakse ahjus ja hõõrutakse läbi sõela kuivikutele peale, nii et äär vabaks jääb. Toit kaunistatakse päklikite ja rosinatega ja lastakse mõni tund seista. Süüakse röösa koore või piimaga.

Sibulatoite

SIBULASUPP VEINIGA.

Rohkesti peeneks lõigatud sibulaid lastakse võis kuumaks minna, valatakse siis vett või leent peale, keedetakse hästi pehmeks, hõõrutakse läbi sõela, lastakse keeda veel kord üles, lisatakse soola, pipart ja veidi paprikat ning keedetakse paksumaks. Enne laualeandmist lisada pisut veini ja peeneks riivitud toorest sellerit. Võib segada supi hulka ka muna.

SIBULASUPP KOORE JA JUUSTUGA.

Rohkesti peeneks lõigatud sibulaid lasta veidikese peterselli ja murulauguga võis kuumaks minna, valada siis piima peale ja keeta hästi läbi, lisada soola ja pipart ning suruda läbi sõela. Enne laualeandmist segada hulka hapukoort, pinnale riputada riivjuustu.

SIBULAD SINEPIKASTMEGA.

Väikesed sibulad kooritakse ja keedetakse soolases äädikavees mitte väga pehmeks. Kui jahtunud, veeretatakse munas ja riivsaias ning praetakse sügavas rasvas.

Kaste tehakse järgmiselt: veidike jahu lastakse võis kuumaks minna, valatakse vett juurde, pannakse soola, pipart, vürtsi ja loorberilehti sisse ja lastakse keeda hästi läbi. Siis lisatakse lusikatäis sinepit, tükike sardiinivõid, veidike sidrunimahla, ja aetakse kaste läbi sõela. Nüüd pannakse sibulad sisse ja lastakse nad minna kastmes kuumaks.

Maitsevad väga hästi ka tomatikastmega.

SIBULAD PEKIGA.

Kuupideks lõigatud pekk aetakse pannil kuumaks, jahu lastakse pruuniks minna, pannakse sisse väikesed kooritud sibulad, veidike vett ja äädikat ning hautatakse pehmeks. Siis lisatakse vajalisel hulgal leent ja viiludeks lõigatud kuumad keedetud kartulid. Pipart ja äädikat maitse järgi.

SIBULAPASTEET.

Valmistatakse kartuli- või võitaigen ja vooderdatakse sellega pasteedivorm. Kg sibulaid õlis või võis läbi praadida ja jahtuda lasta. Kokku kg vasika-, veise- ja sealihaga (võivad olla praejäänused) ajada ühes sibulatega läbi lihamasina, maitseks lisada soola ja pipart, segada hulka 3 munakollast, mõned peenendatud sardiinid ja 3 munavalge vaht. Sellest segada paks taigen, panna vooderdatud vormi ja küpsetada poolvalmiks. Kaks muna segada natukese hapukoorega, lusikatäis jahu, pisut soola, mõni lusikatäis riivjuustu juurde, segu valada pasteedile, riputada pinnale hakitud sibulat ja küpsetada valmis.

SIBULAD PRAE JUURDE.

Väikesed kooritud sibulad hautatakse pehmeks vähese või, suhkru, soola ja valge pipraga. Kui nad veidike värvi saanud, keedetakse äädika ja lihaleemega läbi ja tehakse sinna juurde paksuvõitu kaste. Antakse lamba-, veise- või seaprae juurde. Jahtunult võib neid sibulaid veeretada munas ja riivsaias ning praadida sügavas rasvas. Riputada üle hakitud peterselli või riivjuustuga.

LAMBALIHA SIBULA JA MÄDARÕIKAGA.

Kooritud sibulad keeta poolpehmeks ja lasta jahtuda. Kaalu järgi sama palju lambaliha keeta soola ja juurviljaga pehmeks ja lõikuda kuupideks. Kuumale õlile või võile lisada veidi jahu, piima ja lambalihaleent, kuni saab paks kaste. Maitse järgi soola, pipart, veidi sidrunimahla. Siis pannakse liha ja sibulad kastmesse, aetakse koos keema. Enne serveerimist riputatakse üle riivitud mädarõikaga.

Magustoit kuivikutest ja õuntest

1. Tumepruunide suusapükste juurde sobivad suurepäraselt kollasepruuni ruuduline kootud pullover, tumepruun müts ja kollasest popeliinist või puuvillamaterjalist jakk ning kollased kindad.

2. Moodne sport-pullover, müts ja kindad, mis on kootud hall-sinisest segavillases proteelõngast. Juurdekuuluvad suusapüksid on tume-sinisest villasest.

3. Nägus suusaülikond helehallist villasest riidest. Taskukaunistused ja nõõbid mustast nahast. Samuti mustad on kindad ja müts.

3

2

4. Moodne suusaülikond tumerohelisest villasest riidest. Pluusi kinniseks on tõmbelukk. Kindad ja jalanõud hülgelahast.

4

SUUR VAIP EESTI MOTIIVIDEL.

Aniita Oeste.

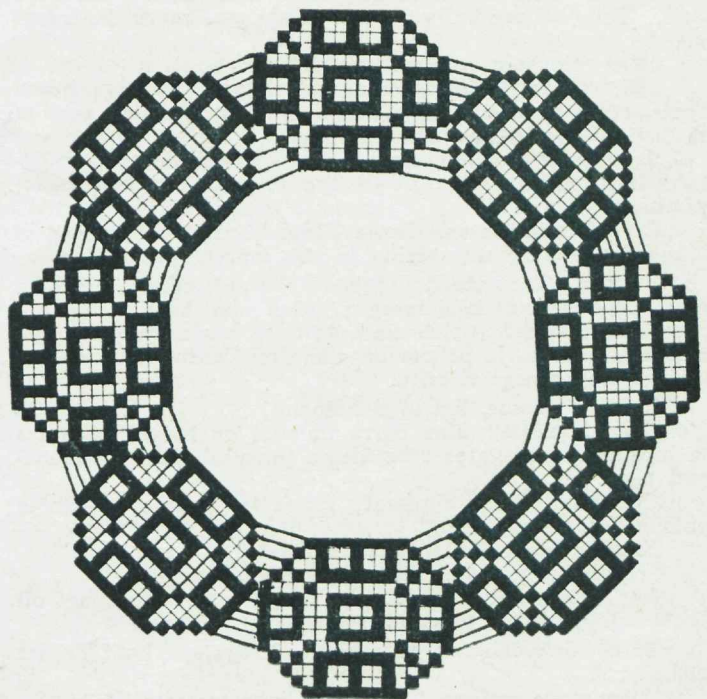
Vaip on koostatud vabalt eesti motiividest. Suurus on 318×249 ruutu. Kui võtame ruudu suuruseks 1 sm², siis saame 318×249 sm suuruse vaiba. Kui aga võtame igale ruudule vastavalt ½ sm, siis saame vaiba suuruseks 159×125 sm. Ka ainult keskosa mustrit võib kasutada väiksemaks vaibaks. Mustrit sobib õmmelda ristpistes, sõlmida jne. Muster mustri-lehel.

Soovi korral võib saada ka värvilist mustrit üheks nädalaks kasutamiseks 50-sendilise tasu eest + 10 senti postikulused. Värvid A. Trässi „Ekstra“ värvikaardi järgi asuvad mustri-lehel. Värviproove saab tasuta. Postiga tellides lisada 10 senti saatekuludeks.

HEEGELMOTIIVIDEGA LINAKE.

Kr. Mark.

Antud linakese 8 motiivi on heegeldatud igaüks eraldi ja siis ühendatud, heegeldades vahekohtadele niipalju õhusilmi, et lina tuleks ilusasti ümmargune. Pärast õmmelda keskmine riidering sisse. Linakese suuruse saame vastavalt sellele kui jäme on heegelniit ja kui suur on augusuurus. Viimane võib olla kuni 0,5 sm. Muster mustri-lehel.

Mari-Ann

Lo Marx Linder'i romaan

Thieli süda peatus sekundiks. Erilisel viisil oli ta õnnelik ja rahutu ühtlasi. Kas Tronte oli arust ära? Ta ei võinud küll aimatagi, mida tunti tema naise vastu. Järsku tekkis Hanns-Jürgenis kiusatus võtta kutse vastu. Olla kogu imeilusa pealelõuna Mari-Ann Tronte läheduses, milline õnn. Kuid kui ta vaatas kolonel Tronte peadesse silmadesse, võitis ta oma tahte.

„Mul on väga kahju, härra kolonel. Mul on pealelõunal väga tähtis kohtumine. Muidu meeleldi.“

Parem valetada mehele kui teda armsamaga petta.

„Kahju, Thiel. Oleksin usaldanud meelsasti oma naise teie hoolde. Nüüd pean vaatama, kas on mõni lipnikest vaba.“

*

Pool tundi hiljem ilmus Hanns-Jürgen Thiel.

Arvatavasti ta toob jälle hiigelkimbu lilli, too pillaja, mõtles Mari-Ann, kui ta kuulis tema tumedat, helisevat häält hallis.

Kui Thiel seisis tema ees, kokkus Ann siiski, sest Hanns-Jürgen Thiel paistis teissugusena. Ta silmades väljendus midagi seletamatut, mida Mari-Ann ei mõistnud.

Terve tund möödus vestlemisega. Neil oli niipalju jutustada, nii et nad unustasid aja. Ann suitsetas oma esimese sigareti pärast haigust, ta oli elevel ja heas tujus.

„Ilusaim tund mu elus,“ mõtles Thiel haaratult, vaadeldes lõpmatult õrna, kahvatat naisenägu.

„Olete veel ilusamaks muutunud,“ julges ta end tasa väljendada.

„Selle üle olen rõõmus, Thiel. Naine, kes tahab, et teda armastatakse, peab olema ilus,“ naeris Ann teadvalt.

„Mida teevad aga teised, keda loodus pole nii rikkalikult varustanud, kuid kel siiski on armsam?“ küsis Hanns-Jürgen. Ann sulges silmad.

„Armastus teeb ilusaks. Igale naisele, kes armastab, ka inetumale neist, armastus surub otsaesisele teatud midagi, mis teda teeb armama silmades kas päevadeks, nädalateks või tundideks ilusaimaks naiseks maailmas.“

Kell kaminal lõi üks, ja Tronte ei tulnud ikka veel.

Ann tundis rahutust. Kui Thiel tahtis lahkuda, palus ta teda veel viibida.

„Minu mees on viimasel ajal nii muutunud,“ tunnistas Ann. Talle oli see kui vabastus, et sai oma muret kellegagi jagada.

„Kas teie pole seda märganud?“

„Ei,“ vastas Thiel ja langetas pilgu. Ta ei tahtnud reeta, et ka tema oli märganud muudatust Trontes, sest ta ei tahtnud Mari-Ann rahutuks teha.

Samal ajal kui Mari-Ann ja Thiel kõnelesid tema mõistatusliku muudatuse üle, viibis Tronte prof. Pöscheli vastuvõtutoas.

Oli pikk läbivaatus. Ervin Pöscheli nägu, kui ta lõpetas läbivaatamise, oli surmtõsine ja täis muret.

Pikk oli Trontele kodutee. Vahetpidamatult piinas ta oma pead suure küsimusega: ütlen ma talle seda või pean ma vaikima? Ütlen ma seda talle, siis mõjub see talle halvasti, kuid palju parem on siis, kui lasen teda oodata midagi, mis kunagi ei täitu.

Kasimir ehmus, kui nägi koloneli.

„Jumal taevas! Kas härra kolonel on haige?“ kogeles ta hirmunult, märgates oma ülema piinatud, järsku vananenud nägu.

„Mis puutub see sinusse?“ müristas Tronte hirmunud poisile. „On keegi seal?“

„Ülemleitnant Thiel, härra kolonel.“

See oli hea. Ainult mitte ükski Mari-Annega.

Ann teadis kohe, kui Tronte tuppa astus, et midagi oli juhtunud. „Fabian, taeva pärast, mis on juhtunud?“

Thiel tahtis lahkuda, ta tundis end segajana, kuid Tronte ei lasknud.

„Lõunatage meiega, Thiel. Ma juba teatasin kööki.“

Kui Tronte pöördus Anne poole ja nägi tema ehmunud, paluvat pilku, hirmunud madonnasilmi, siis läbis teda hetkeks värin, elektrikiirena tugev, nii et ta pidi toetuma.

„Mis sul on, Fabian?“

Ann hüppas püsti, tal värisesid kõik liikmed.

„Härra kolonel?“

Thiel nägi määratud muudatust Tronte näojoontes. Teda vapustas Tronte piinatud ja vaevatud pilk, mis nüüd täis liigutust Annele libises.

„Väike tüdruk, miks niipalju tüli minu pärast? Mõõdaminev nõrkus ainult. Pean arsti juurde minema oma nõrga südame pärast.“ Tronte valetas teadlikult, et kindlustada endale väljapääsu.

„Sa varjad minu eest midagi,“ ütles Ann Trontele pärast Thieli lahkumist, ning kartus kaotada võibolla tema armastuse, seisis kirjutatuna ta silmis.

„Kõik, mida võin jutustada, räägin sulle, väike tüdruk,“ ütles Tronte ja unustas, et ta alles hiljuti oli palunud Anne oma sügavamaid mõtteid avaldada. „Aga — igas inimeses peitub mingi saladus, mis, kui ta tuleb päevavalgele, mõjub eksitavalt. Ole muretu, armsam. Fabian Tronte mõtleb, tunneb ja elab ainult sinule niikaua kui teda vajad.“

Tronte sõitis ametiasjus Berliini.

Igavuse peletamiseks oli Ann palunud enda juurde väikese seltskonna.

Tund enne teiste külaliste tulekut ilmus Hanns Jürgen Thiel.

Ann riietus veel: ta valis täna eriliselt ilusa, rõõmsatöönilise kleidi, olgugi et ta ise oli pigemini tõsises meeleolus, õrnsinisest siidist, millel valendas terve meri laialipillatud valgeid õiekesi.

Varasuviselt soojalt paistis hele päike. Esimesed liblikad heljusid kevadest joobununa õhus. Kasimir juhatas Thieli aeda leinapaju alla, kuhu oli kaetud teelaud.

Hanns-Jürgen jälgis huvitatult mõlema teenija kiiret askeldamist. Ta ise aetas kohale vaasi nurmenukkudega ja aiatooli Mari-Annega paigutas samuti varjava päikesevarju alla.

Teenijate lahkudes vaatas Hanns-Jürgen ootavalt Anne akende poole. Oli aeg, et ta tuli; oli ju ometi nii palju südame, millest pidi vabanema.

Märkamatult vaatles teda Mari-Ann kardina varjust. Ta pidi naeratama hoolde üle, millega Thiel valis talle ilusama koha. Kui ta märkas rahutust ja ootust tema kuulataval näol, siis haaras ka teda rõõmus kannatamatus nii, et ta läbis suurte sammudega halli, kuna temas ärkas õnnetunne, mida ta ei suutnud tõkestada.

Lühikeseks hetkeks sulges Hanns-Jürgen silmad, Mari-Annega talle lähenedes. Sel viiul taipas ta, et oli asjatult võidelnud endas idaneva tundmuse vastu, mida ta nimetas kireks ja mis nüüd puhkes õitsele kõikvõitva armastusena.

Kummardunud peaga, päikesekiirte mängeldes ta kuldpruunides juustes, lähenes Ann. Lõpmatu armsalt, väike imepeen madonna, kelle võimuses oli kinkida mehele suuri- mat õnne maailmas.

Hetk seisis mõlemad sõnatult, vaimustatud teineteise juuresolust, mõlemad vähemagi süütundeta, kuna nad tundsid end vabana sellest.

„Ilus, unustamatult ilus,“ sosistas Thiel; ta silmadest säras Annele vastu kogu ta suur armastus.

„Ilusam kui muidu?“ küsis Mari-Ann alandlikult.

Hanns-Jürgen kummardas pea.

„Kogu tärkav suvi õitseb teis ja teie ümber, Mari-Ann.“

„Täna.“

Mari-Ann ulatas talle käre.

„Kuid nüüd vestleme mõistlikult. Liisa toob meile teed ja siis —“

Ta vaikis, kuna Thiel vaatas küsivalt tema naeratavatele huultele.

„Ja siis —?“

„Lothid tulevad siia alles õhtusöögiks, pealik ei saa varem ja Karinale muutub juba raskeks üksinda jalutamine. Miks vaatate nii hämmastunult?“

„Olen vaimustatud, Mari-Ann. Ma teadsin ju, et kolmapäev on minu õnnepäev. Ta pole mulle veel kunagi jäänud midagi võlgu.“

„Mida ootate teie tänaselt?“ küsis Ann õrnalt.

„Midagi eriti ilusat.“

„Loodetavasti ei pettu teie, Thiel!“

Nende vahel jäi vaikseks. Ka ümbritsev loodus vaikus. Ainult hõbelusikad tassides helisesid liigutamisel ja olid ainsaks heliks tolles suures vaikus. „Printsess Tula“, Mari-Ann hiina pintsher, hiilis valgetel siidpehmetel käppadel lähemale ja palus tükikest kooki.

„Ma ei suuda teid kujutledagi mõnes teises vähem hubases ümbruses.“

Thiel süütas sigareti ja puhus mõtlikult suitsu õhku.

„Ja ometi oleksin ma ka vähem rikkalikus õhkkonnas õnnelik.“

„Aga see hiilgus ja sära sobib teile. Lilled, ilusad loomad, mugav kodu. Väga palju hoolitsemist,“ ütles Hanns-Jürgen.

„Teie unustate ühe.“

„See oleks?“

Thiel vaatas imestunult, täis ootust Annele.

„See, mis teeb naise elu sisukaks, — lapsed.“

Ja kurb joon tekkis tema suu ümber.

„Ei tohi korruga liiga palju nõuda. Naise elu kroonimine sünnib ikka õigel ajal ja seda ainult siis, kui kõrgemal see heaks arvatakse.“

Tol silmapilgul oli Hanns-Jürgen Thiel teadlik, et Mari-Ann Tronte ometi polnud õnnelik.

Nii rääkisid nad ühest ja teisest asjast, kuni pikkamisi lähenes õhtu. Ikka jälle midagi hoidis neid tagasi ruumidesse minemast. Nad istusid väljas, kuni Liisa tuli küsima nõu lauakatmise suhtes. Siis läksid nad sisse.

Söögitoas oli juba õhtulaud kaetud. Ann pidi andma veel suurätte ja natuke kristalli, siis olid nad jälle üksi.

„Imelik, nii juhtub minuga alati. Toas viibides tekivad minus tõkestused. Mis mulle väljas looduses väljendatult tundus nii loomulikuna, ruumis tundub mulle täitsa võimatu. Meie oleksime veel pidanud väljas olema,“ seletas Thiel ja jalutas elevil saalist söögituupa ja tagasi, kuna Mari-Ann vaatas pealt.

Siis astus Thiel Anne juurde ja sulges ukse.

Ann ehmus sügavama südamepõhjani tumeda võimu ees, mis paistis Thieli silmist. Nad seisid väga lähedal teineteisele, nii lähedal teineteisele, et nad ei julgenud astuda sammu, mis neid lahutas, kuna siis pidi kindlasti midagi juhtuma.

„Mina petan teid, Mari-Ann?“ Thiel vaatas Anne väiksele tukslevale suule. „Ei, seda pole mul vaja. Ja see igavene sekeldus oma südamega lõpeb ka nüüd, mul on sest isu täis. — Nüüd teie sunnite mind õigust rääkima ja kuigi ma tekitan teile kurja sellega, pean ma seda ütleva, sest ükski inimene ei suuda kaua varjata tõtt. Teie, Mari-Ann Tronte. .. jah, palun, kuulake mind. . .“ Ta peatus äkki, sest Ann oli muutunud nii kahvatuks, ühtki verepiiska polnud tal enam näos.

Kuid see, mis oli kogunenud Thieli südamesse, kogu tema suur armastus selle naise vastu, ei lasknud end enam tõkestada.

„Vaikige,“ palus Ann, sest nüüd ta teadis, sel hetkel ta tajus Hanns-Jürgen Thieli tunnet.

Midagi ei oleks suutnud panna enam Thieli vaikima, temas põles tuli. Ta unustas Tronte, sõbra, ta ei mõelnud enam sellele, et ta koormas end nüüd süüga, ta nägi ainult imelikult liigutavat, lapselikku naisenägu, tumedaid raske-meelseid silmi, nägi kaht värisevat kätt, mis täis eemaletõrjumist ja ootavat hirmu tõusid tema õlgadele, tema silmade ees oli abitu suu, mille ümber heljus, vaatamata kõigele kartusele, naeratus ja Hanns-Jürgen Thiel võttis väikese Anne oma tugevate käte vahele.

Ta sulges silmad, et ainult tunda, kui määratult õnnelik ta oli. Nii süütu oli nende esimene embus, et hetkekski ei hirmutanud neid süütunne.

Õrnade huultega puudutas Hanns-Jürgen siledat süütut otsaesist, ta käed hoidsid Anne pead kui püha peekrit, millest ta maitses õndsust ja unustust, siis rändas ta suu üle Anne näo õrna ovaali. Ja Mari-Ann ei kaitsnud ennast.

Kinnisilmil hoidus ta paigal, ainult suur, õnnelik joobumus pani värisema ta keha.

Kuid samal hetkel, kui mehe suu lähenes tema omale, kui ta tundis, et ta esimese kirgliku suudlusega andis end teise inimese omaks, tekkis tas vastupanu sellele puudutusele

ja kuigi ta igatses seda suudlust, sulges ta oma huuled kõvasti ja pööras pea kõrvale.

Hanns-Jürgen mõistis seda äärmiselt noorusliku naise liigutust, kes ei tahtnud samal ajal kinkida oma huuli kahele mehele ja sügav tänulik liigutus asendas kõik kirgliku iha temas palju õilsama tundega sisemisest kokkukuuluvusest ja piiritust armastusest.

„Nüüd kuulun ma sulle, Hanns-Jürgen,“ sosistas Mari-Ann õrnalt.

Thielile tundus imeilusana kuulda oma nime ja sinatamist armastatud naise suust.

„Midagi peab nüüd sündima, Maria.“

Thiel kutsus teda nii, kuna naise madonnalikkus polnud veel kunagi varem olnud nii silmapaistev kui hetkel, mil ta usaldas end tema hoolde.

Mari-Ann nägu kaotas midagi oma pehmusest, ta silmad avanesid, kuid mitte hirmus, vaid suures otsustavas kindluses.

„Jah, midagi peab juhtuma, sina. Võib-olla midagi väga ilusat või kurba? Ma ei aima seda.“

*

Vahepeal Tronte pidas endaga rasket võitlust. Hommiku saabudes oli tal aga selge, et ta peab elust lahkuma selleks, et Ann vabaneks. Tema suur armastus selle õrna väikese tüdruku vastu oli otsustandev, sest teisiti ei saaks Ann kunagi õnnelikuks.

*

Tronte kojusaabununa ei leidnud Mari-Ann eest, sest viimane oli sõitnud koju Deltovi. Nüüd jalutas ta veelkord läbi ruumide, kus oli olnud peaaegu aasta õnnelik Mari-Annega. Raamatukogus asetseva Anne pildi ees jäi ta kauaks seisma. See seisak pildi ees oli viimaseks tervituseks Annele.

Ta salapärane suu — sageli oli seda suudeldud pimedail ööl, — naeravad madonnasilmad, mis olid toonud palju hiilgust ta üksikusse ellu. Aasta möödudes, kui kurbus tema lahkumise üle oli vähenenud, naerataks ta jälle kui varem, teeb võib-olla mõne teise väga õnnelikuks ja täitukuks lõpuks ka tema enda suurim soov.

Ei tohi muutuda sentimentaalseks, mõtles Tronte.

Väljas helises kell. Kasimir tõi kohe selle järel kirja. Virgatsi Annelt. Trontes tekkis hirm, et Ann teatab talle oma tagasitulekust. Ta ei tohtinud Anne enam näha, sest siis muutuks ta nõrgaks. Kui Ann oli tõesti teel siia, siis tuli kiiresti tegutseda.

Värisevate kätega avas ta suure kitsa ümbriku. Haaratuna luges kolonel Tronte oma naise pihtimust.

Ja oli väga vaikne toas — väike kell tiksus tasa ja tänaval, akende taga, laskus pikkamisi öö.

*

„Härra kolonel kutsus mind?“

Hanns-Jürgen Thiel astus oma ülemuse ette ja löi kannad kokku. Ta aimas, millistel põhjustel Tronte kutsus teda veel öösi enda juurde. Kaks meest vaatasid teineteisele silma, suurelt, tõsiselt, vihata.

Tronte ulatas Thielile Mari-Ann kirja.

„Võtke istet ja lugege rahu see kiri läbi.“

Thiel oli oodanud Tronte vihapurset. Tronte rahu, nii palju kui ta oli ehtne, üllatas teda.

Ta luges, luges — ta silmade ees virvendasid ja segunesid tähed — tolle imelise naise suur palav armastus väljendus selles kirjas. Taltsutamatu igatsus haaras Thieli südant. Ta tundis, et too naine oli väärt, et tema eest võideldi.

„Noh?“ küsis Tronte. Ta hääli oli vihata ja kadeduseta, kui leinaks ta täitumatuid unistusi.

Thiel tõusis. Ta lähenes Trontele ja sirutas end.

„Loomulikult seisan teie käsutuses, härra kolonel!“

Tronte asetas oma käe noore ohvitseri õlale.

„Õelge sõdurisõna, Thiel. Aga — ma ei taha ega või sellega alustada. Teil on nüüd teised kohustused. Kui üks Mari-Ann Wieth teid armastab, pole kellelgi õigust teid tappa. Palun, ärge mõistke mind valesti. Teistel aegadel poleks ma nii kergesti loobunud. Kuid nüüd aga jutustan ma teile midagi ja siis taipate, miks jätan Mari-Ann teile, Thiel. Läheme salongi.“

*

Kuni koiduni istusid mehed. Haaratult kuulis Thiel oma ülemust. Siis kõnelesid nad tulevikust ja Mari-Annest.

Kui nad lahkusid käesurvega, andis Tronte nooremale kaasa kirja Mari-Annale. Ja ühes kirjaga andis ta Mari-Ann saaduse Hanns-Jürgen Thieli kätte.

Päike tõusis suurena ja hiilgavana idas, kui ülemleitnant Thiel lahkus majast, et veel samal päeval reisida Mari-Ann Wiethi juurde.

Lõpp.

Naiste raamatuid 1936. a.

1936. a. ilmus meil arvuliselt koguni rohkem raamatuid, niihästi algupäraseid kui ka tõlkeid, kui eelmisel aastal. Ent mitte arv pole kunstiloomingus mõötumäärav, vaid sisu, väärtus. Ning viimane ei jää üldkokkuvõttes kaugeltki nõrgaks ja kergeks. 1936. a. kirjandusliku toodangu sisuline üldtase on kõrgem kui mõnel eelmisel aastal, kuigi üksikute teoste arv, mis meie kirjanduse üldisele saavutusele suurväärtust lisaks, pole kuigi suur. Eriti silmapaistvaid — meie olude suurteosed — pole a. 1936 mitte ilmunud. Mis aga 1936. a. kirjanduslikust loomingu eriti silma paistab ja meelde jääb, on see, et naistel on olnud lõppenud aastal vägagi palju kaasa rääkida. Ja üldse — 1936. a. kirjanduslikus elus etendas naine silmapaistvat ja esmakordset osa — luuletaja Marie Under sai sel aastal riigivanema esimese, kõrgema auhinna, kuigi mitte 1936. a. ilmunud luuletuskogu „Kivi südamele“ eest. Kuna eestoodu põhjal aasta tähtsamaks sündmuseks oli naine ja luule, siis on ka päris loomulik, et meie algame käesoleva pealkirjas nimetatud ülevaadet luulest. Ning siin pörkame kokku kõige pealt riigivanema laureaadi Marie Underiga, kellelt ilmus Eesti Kirjastuse Kooperatiivi kirjastusel enam kui 360-leheküljeline valikkogu 10 eelmisest kogust pealkirja all „Ja liha sai sõnaks“.

Ligemale kahekümne aasta eest ilmus Marie Under pateetilise armu- ja elulaulikuna meie luule-areenile. Ta „Sonetid“ said tookordsele lugejale sündmuseks ning ilmutuseks. „Sonette“ võis leida iga teise-kolmanda koolitüdruku päitsis või kooliraamatute vahel, sest Under oli tulnud ja võitnud. Kogu hilisem Underi luuletoodang oli eelmise täiendus ning süvenemine. Ja 1927. a. võidi ta „Hääl varjust“ puhul lausuda, et kui Under poleks eesti luuletaja, siis oleks ta juba euroopa suurus. Vaidlematult on Under oma parema juba praegugi andnud, kuigi ta võib sellele paremale veel väärtuslikku lisada. Ning kogu senisest U. luuletoodangust ongi koostatud jõuludeks ilmunud valikkogu „Ja liha sai sõnaks“, milles leidub umbes 150 Underi paremat luuletust. Ja nüüd, neid kunagi loetud, pähegi õpitud ja siis unustatud luuletusi jällegi lugedes veendud uuesti Underi tõelikus virtuoosis. „Ja liha sai sõnaks“ on meie suurema naisluuletaja loomingu paremiku parem kokkuvõte, ülevaade, varustatud prof. Ants Orase asjaliku eessõnaga. H. Mugasto siseillustratsioonid — originaalsed puulõiked — on maitsekad ja raamatu trükitud lehekülgi elustavad. Kokkuvõttes — M. Underi „Ja liha sai sõnaks“ on 1936. a. ilusaim ja kunstiväärtuslikum raamat. Illustratiivselt kaalub ta sama palju mulluses toodangus kui dr. Fr. Kreutzwaldi „Kalevipoja“ uus väljaanne Raamatu-aastal, 1935. a. Raske on leida sobivat kingitust, kui E. Kirjastuse Kooperatiivi väljaandel ilmunud Underi valikkogu.

Samal kirjastusel ilmus Betti Alveri esimene luuletuskogu „Tolm ja tuli“. Sellegi ilmumine on mitmeti sündmuseks, ning erapooletu ja õiglane olles peab ütleva, et see raamat pretendeerib 1936. a. naiselt ilmunud parema raamatu nimele. (Underi valikkogu ei tule kõne alla sellepärast, et see on valik, varemilmunute teiskordne avaldamine). Betti Alver on omapärane kuju — ta debüteeris proosas (paljuloetava romaaniga „Tuulearmuke“), ning siirdus siis luulemaadele, ning peab ütleva — õnnelikult. Ta varem ilmunud poemid ei andnud veel täit pilti ta luulesoone sügavusest ja ehtsusest, kuid „Tolm ja tuli“ tuleb see täiel määral nähtavale. Kuigi pisut raskevõitu, kohati liigselt garneeritud ja otsitud-tehtudki, ei saa salata Alveri suuri luuletajavõimeid. „Tolm ja tuli“ sisaldab hulga vaimekaid, tabavaid, uudseid, ironilisi ja sarkastilisi, aga ka lihtsaid, lopsakaid, klassilisi ja ultramoodseid värsisõnastusi. „Tolm ja tuli“ on nagu ilus naine + ilustatud naine, või teiste sõnadega — loomupärane iludus on kosmeetiliste vahenditega enese veelgi ilusamaks teinud. Kui esikkogu on B. Alveri „Tolm ja tuli“ hea, isegi väga hea raamat.

Kahe eestooduga piirduvadki mullused naiste luuleraamatud. Ning need on ka kunstiväärtuslikumad saavutused aastatoodangust, mis naistelt, sest proosa alal ei suutnud naised a. 1936 mitte anda eriliselt väljapaistvat ja kõrgetasemelist, kuigi neid ilmus arvuliselt tervelt kuus viielt autorilt.

Vanemast generatsioonist esines üle hulga aja romaaniga kahes osas Alma Ostraa. Ta „Lendva“ viib lugeja kaugele teoorjuse aega, mis aine käsitluselt päris uudne, kuid lugedes selgub, et see aine ja selle käsitlus — mõisa ja talu vahekord koos armastusprobleemidega, lisaks veel ebausk, käib autorile üle jõu. Olen selle raamatu puhul üksikasjalikumalt peatunud „Päevalehe“ „Kunstis ja kirjanduses“ (nr. 43 l. a.), mispärast siinkohal „Lendva“ puuduste ja ka

väärtuste, sest ka seda on kõnealusel, peatumine oleks korradamine. Kokkuvõttes lubatagu aga lausuda: ajaviite- ja meelelahutuse-raamatuna täidab „Lendva“ oma ülesandegi, võib lihtsale lugejale meeldida, kuid nõudlikule kirjandusimemesele jääb rahvaraamatulik „Lendva“ palju võlgu.

Sama on mitmeti maksev ka Helmi Mäelo romaani „Teras“ kohta, mis ilmus kevadepühiks „Noor Eesti“ kirjastusel, kuigi Mäelo Ostraga võrrelduna on mitmeti kirjanduslikum, elavam, hoogsam. Ta „Teras“ on ju miljööltilt vägagi huvitav ja kultuurajalooliselt uudsetki pakkuv — kõneldakse ju siin E. Noorsoo Kasvatuse Seltsi Tütarlaste Gümnaasiumist Tartus. Romaani keskkujuks on tooaegne ajavaim ja Salme Vint. Kahjuks ei saa me aga neist mõlemaid täit ümmarat pilti, kuna autor püüab tahtlikult pedagoogiline ja positiivne olla, või jällegi on liiga negatiivne. Kuid vaatamata eespool mainitule on „Teras“ — romaanina tütarlastele — saanud loetavaks. Rahvaraamatuna, mitte aga kunstitootena, on „Teras“ vaidlematult Ostraa „Lendvast“ tüsedam saavutus.

Aare Karistelt (varjunimi, autor elab Rakveres) ilmus samuti aasta esimesel poolel romaan „Kullas ja põrmus“. See on ligemale 400-leheküljeline huvitav raamat, mis on aga kahjuks millegi pärast jäänud varju teiste aasta jookul ilmunud raamatute kõrval. Autori esikteos kannatab paljude puuduste all, kuid tal on ka rida vooresi, sest aine, mida A. Kariste käsitleb, on uudne. „Kullas ja põrmus“ räägitakse ühe eesti naise raskeist teenijapäevist Tallinnas, peamiselt aga just Peterburis. Siin on palju memuaarilist ning ühiskondlikust seisukohast vaadatuna vägagi palju uudset-huvitavat. Olustikupiltide maalijana on Kariste vaidlematult sooritanud suure ja hinnatava töö. Kompositsioonilt jääb aga teos katkendiliseks, kuid need põhjused ei olenevat mitmeti autorist, nagu see sõnastatud „Eesti Kirjanduse“ 1936. a. 6. nr. veergudel. Praegusekujulisena ei anna Aare Kariste romaaniks nimetatud memuaarteos mitte täit selgust, kus lõpeb tõde ja algab luule. Näib, et romaanile lisatud romaanilikkus ja põnevus on asjata tehtud. Kuid kõigele-kõigele vaatamata on „Kullas ja põrmus“ siiski huvitav raamat, mida meie naistel, aga ka meestel!, maksab lugeda.

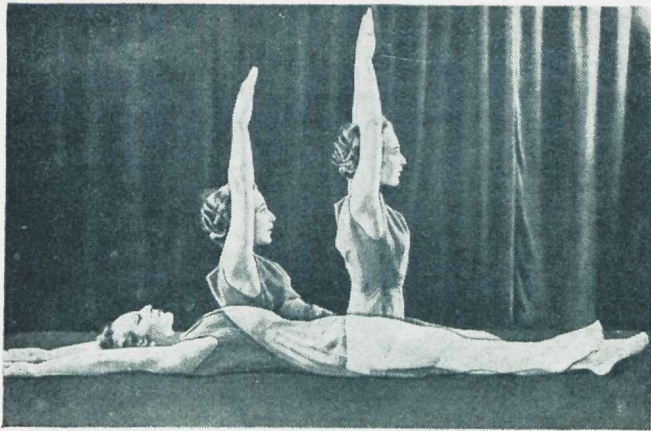
Helene Ranna ilmus mõne aasta eest meie kirjandusmaailma „Keha ja vaimu“ autorina andeka algajana. Mullu on talt ilmunud paksem romaan „Riidalu“. Kahjuks pole allakirjutaja seda teost lugenud, mispärast puuduvad võimalused tast midagi lähemalt paarisõnaliseltki ütelda. Kuid otsustades ja järeldades seni ilmunud vähest arvustuste järgi, pole H. Ranna uus teos eriliste väärtustega. E. Raudsepa arvamiste järgi („Eesti Kirjandus“ nr. 12, 1936) kuulub see allapoole keskpärastki.

Üpris produktiivne oli mullu Leida Kibuvits. Temalt ilmus kaks raamatut — „Noor Eesti“ kirjastusel „Manglus Sepapoeg“ ja Eesti Kirjastuse Kooperatiivi kirjastusel „Kass arvab, et...“ Need mõlemad raamatud on mitmeti, niihästi ainult vormilt kui ka väljenduselt erinevad varem Leida Kibuvitsalt ilmunud romaanidest. Oma „Soomustüdruku“, „Paradiisi pärisperenaise“ j. t. sai Leida Kibuvits loetavaks naisautoriks ning ka teatava tunnustuse. Võib-olla liigagi hea tunnustuse, mis nüüd on avaldanud oma mõju Kibuvitsa teotsemisele. Kas pole Kibuvitsa enesekriitika kannatanud nende komplimentide ja tunnustustega, mis talle jagatud ta kolme esimese romaani puhul. Minule isiklikult näib ja tundub küll, et ta „Manglus Sepapoeg“ võinuks paremini avalduda. Tõsi, võrreldes varasemat Kibuvitsa ja „Manglus Sepapoja“-aegset Kibuvitsa, jääb mulle mulje, et viimatinimetatu on K. nõrgem teos. Jah, nõrgem, kuid sellegi juures küllalt huvitav. Isegi kohati väga huvitav. Kokkuvõttes jääb tast aga ehamäärane ja isegi arusaamatu mulje. Näib, et autor on tahtnud palju ütelda, kuid just see palju on teda irriteerinud.

„Kass arvab, et...“ on vaidlematult selgem ja arusaadavam teos, täis Kibuvitsale omast sädelevat vaimukust. Eelmisega võrrelduna pean teost „Kass arvab, et...“ paremaks K. raamatuks a. 1936. Lisaks pakub see ka võimaluse tutvuda autoriga illustreerijana. Kibuvits on teinud ise oma raamatule meeldivad ja enam kui tähelepanuväärivad illustratsioonid.

Nii kokkuvõtlikke lendmärkmeid naiste luule- ja proosaraamatuid a. 1936. Vaatluse alla ei ole võetud mõningad näitekirjanduslikud teosed naistelt 1936. a. ja ka mõned populaar-teaduslikud tooted. Nagu kokkuvõtetest näha võib, polnud naised-sulemehed mullu passiivsed, ei, nad olid üpris virgad, ja andsid mõndagi silmapaistvat.

K. Ehrmann.

Minkimisest

Minkimisega on sama lugu, nagu enamikul juhtudel elus: kui kaks teevad ühte ja sama, siis pole see ammugi mitte sama.

Ükski naine ei tohiks kaalutlematult tarvitada seda, mis hetkeliselt moes, vaid enne tuleb hoolikalt proovida, mis talle, ta näole, ta välimusele sobib.

See on maksev raseeritud kulmude, veripunaseks värvitud huulte, värvitud juuste, kulmude jne. suhtes.

Kõik võib osutada ilusaks, kui teda õieti tarvitada ja ta tüübiga sobib. Vastand juhul võib mõjuda naeruvääristavalt, maitsetult ning isegi eemaletõukavalt.

Ning veel ühte: noorus peaks rahulduma loomulikkusega, mis on nende suurim veetlus, ning mitte liiga tugevasti toonitatud tahtliku kunstlikkusega seda katma, mis loodus heatahtlikult talle kinkinud.

Üldse on minkimise esimene nõue: loodust hästi järele aimata! Mida vähem näib mingitud hoolitsetud naine, seda paremini valitseb ta minkimiskunsti.

Palju oleneb ka sellest, millisel päevaajal tualetti tehakse. Öhtu võimaldab nii mõndagi, mida päev keelab, vaevalt tuleb keegi naine mõttele ennelõunal öhtukleidiga tänavale tulla.

Tööl, sportimisel, rannas tuleks piirduda ainult puudri ja vähese huulepulgaga. Kõik muu mõjub kergesti väljakutsuvalt. Ent, nagu öeldud, iga naine tabab kergelt oma loomuliku taktiga õiget hetke. Kui kord on asunud enese-kriitikaga sellele alale, siis on palju võidetud.

Abinõusid, milliseid kosmeetilised tööstused on andnud naise käsutusse ilu toonitamiseks, on nii palju, nõudes enne valimist põhjalikku teadlikkust.

On olemas rida mitmesuguseid puudritoone, samuti minkimise ja huulepulga värve, on vaid tarvis leiutada oma näonahale sobiv. Parim on enesele hääs äris lasta asjatundlikku nõu anda.

Blondidele, heledate silmade ja õrna nahaga, sobib üldiselt karmiinpunane, brünetid sellevastu peaksid eelistama kirsipunast, s. t. kõiki toone, mis omavad lillat nüansi, kuna purpurpunane kollaka varjundiga annab omapärase veetluse tumedate silmade ja jumega blondidele.

Samuti tuleb võtta puudrit näovärvile sobivalt, alustades roosaga õrna, valge naha jaoks, kuni ooker-roosani tumedale näovärvile.

Vale: Meie pildil tüüpiline näide, kuidas seda mitte tegema ei pea. Ta näitab halba, ebahühtlast silmakulmude joont, ebapuhtaid, kleepunud silmaripsmeid. Silmakulmud on osalt raseeritud, ripsmed halvasti tušitud. Väga inetult mõjuvad sääraselt hoolitsetud silmad. Kui on tarvilik mõneks balliks ripsmeid tuššida, siis olgu tähendatud, et värvi võib panna ainult välistele otsadele vähesel määral, nii et tušš ei saaks nahaga kokku puutuda. Eelkõige on vajalik suur hoolikus.

Nagu öeldud, anda võib ainult näpunäiteid, kuna sel individuaalsel alal ei saa püstitada mingisugust normi. Igal juhul aitab proovimine!

Enne minkimist puhastatakse nägu tavalisel viisil ning hõõrutakse rasvavaba kreemiga sisse, seejärel panna peale puna, öhtul reeglipäraselt, päeval vaid siis, kui ollakse väga kahvatu.

On nagu pikk ja kitsas, siis alata värvimisega põsenukkidelt ja siirduda külje poole kuni juustepiirini. Laia näo juures alustada puna panekuga nina juure kohalt, ja võimalikult peaaegu suuni. Normaalse näokuju juures minkida samadelt kohtadelt, kus asub loomulikki puna, s. o. põsenukkide piirkonnas, aeglase üleminekuga valgele nahale. Tähtsaim sealjuures on, et värvi hoolikalt laiali hõõrutakse, et ei tekiks ümmargusi punaseid plekke.

Ka huulepulga tarvitamisel on ettevaatust tarvis. Ainult kitsas suu võib täiesti mingitud olla. On huuled täidlased, või alumine huul lai, siis värvida suud ainult keskelt, minnes aeglaselt üle suu nurkadele.

Kõige parem õppetund peitub peegli ees kritiseerivais proovimisis, alles siis tabab hää maitse aja jooksul õige.

Raseeritud kulmud, mida markeeritakse vaid ühe tõmbega, on enamasti inetud. Nad nõuavad väga hoolitsetud, väikesepoorilist nahka, et olla talutavad. Tuleb rahulduda kulmude loomuliku kasvu reguleerimisega pintsettide abil, üleliigseid juukseid välja tõmmates. Kitsas, ilusa kaarjonega, hoolitsetud kulm muudab näo nooruslikumaks ja on sageli mõõduandev üldmuljele.

Kulmude värvimine peab sündima ettevaatlikult, et ei tekiks silma limanaha põletikke. Tarvitatavad harjad ei tohi sisaldada värvijäänuseid, muidu kleepuvad üksikud juuksed, tekivad nn. „kärbejalad“, millised ei näi kuigi ilusana.

Kunagi ei tohi katsuda tedretähti paksu puudrikihiga varjata, see ei õnnestu nimelt ja mõjub inetult. Hää vahend nende helendamiseks on sidruni- ja kurgimahhaga vastavate kohtade tupsutamine.

Samuti tuleb hoiduda punase nina varjamisest paksu puudrikihiga. Väga sageli on pahe põhjuseks korratu seedimine või vale toitumine.

Üldiselt langeb mingi tarvitamine miinimumini, kui on hoolt kantud mõistliku naharavi eest, milline tagab isegi õrna, roosa ja värske tooni, kusjuures minkimine muutub ülearuseks.

Õige: Ilusalt ja selgelt mõjuvad need silmad oma pehmete, hühtlaste ripsmetega ja kulmude loomuliku vormiga. Ripsmed on, et nad näiksid tumedamana, harjatud riitsinusõliga. Kulme korrigeeritakse üksikute juuste väljatõmbamisega. Kunagi ei tohi raseerida, kuna seega muutuvad juuksekesed veel kõvemaks ning lühikese aja jooksul jälle nähtavaks. Kulme ja ripsmeid harjata öhtuti riitsinusõliga.

Ei tohi unustada, et näo üldmuljele on silmadel palju kaasa kõnelda.

Keemiat köögis ja majapidamises

Asjust, mida koolis ei õpita

Vaevalt leidub ühtki kodust talitust, mis ei seisaks kas või kaudes ühenduses keemiaga. Me teeme nii mõndagi, teadmata öieti miks — lihtsalt seepärast, et ema ja vanaema nii tegid, ja et me ise oleme võinud veenduda, et see on hea küll. Igatahes võiksime sooritada mitmeidki koduseid töid veel asjakohasemalt, kiiremini ja paremini, kui me oleksime sealjuures teadlikud keemilistes nähtustes; ja kui me ei aimaks ainult järele nähtut, nagu üks väike jaapani kokk, kes pidi õppima kõrget kokakunsti välismaalasest meisterkoka juures, saades õpetust munakoogi küpsetamises. Õpetaja tegi talle asja ette ja järgmisel korral valmistas õpilane iseseisvalt hästiõnnestunud munakoogi. Kui see valmis, ütles meister: „Tubli! — Aga miks töid sa laost viis muna, tarvitasid kolm ja viisid teised jälle tagasi, — ma ju ütlesin sulle, et teed omleti kolmest munast?“ Ja väike jaapanlane andis vastuseks: „Aga, meister, te tegite eile ju täpselt niisamuti!“ — Me tahaksime teada siiski veidi enam oma tööst kui see õppehimuline ja järeleaimamises osav, kuid iseseisvaks vaimseks teotsemiseks siiski võimetu koka-poiss.

Lööme kord pilgu köögis ümber ja vaatame, milliseid teadmisi vajaksime siin mitmesuguste nähtuste selgitamiseks.

Eeskätt suure tähtsusega on majapidamises ikka jälle uuesti esile kerkiv küsimus: milline on vesi, mida kasutame majapidamise- ja tualetitarveteks? Kas vesi on „kõva“ või „pehme“, teab kindlasti iga perenaine. Kuid milles seisab vahe, mis on siin kõva, mis pehme? Vee kõvaduse või pehmuse määrab vees leiduva lubja ülirohke või normaalne hulk. Seepärast kui meil on tegemist lubjarikka, s. o. kõva veega, peame püüdma lubjasisaldavust kahjutuks teha, sidudes lubja keemiliste lisanditega. Nõudesse, milles sageli keedetakse vett, koguneb lubjarikka vee korral kiiresti paks kiht katlakivi. Kui keedame ühes veega austrikarbi, võtab see lubjakivi enda külge ja nõu seinad on kaitstud. Viimast seletab asjaolu, et krobrelisel pinnal toimub kristalliseerumine kiiremini. — Tükkide puhast marmorit täidab sedasama otstarvet, olles meie oludes ka kättesaadavam.

Lihtsaim viis vees sisalduva lubja sidumiseks oleks veele vastava hulga naatroni lisamine. Naatroni tarvitamisel toiduvees peame olema aga ettevaatlikud, kuna viimase liigne kasutamine rikub toidu maitse, võides peale selle aja jooksul tekitada ka mao- ja soolterikkeid.

On üldiselt teada, et herneid ja ube tuleb kõvas vees kaua keeta ja et nad eriti lubjarikkas vees üldse täiesti pehmeks ei kee. Noaotsatäis naatronit liitri vee kohta aitab sellest hõlpsasti üle, mida tuleks alati lisada, kui veega on juhtunud halbu kogemusi.

Paljudes kõva vee piirkonnas lisatakse naatronit ka liha-keeduveele, et lühema keeduajaga saada pehmet liha. Eespool mainitud põhjusil parem siiski viimastest moodustest loobuda. Parem keedetagu vett teises nõus 8—10 minutit ja valatagu siis lihale. Tulemus vastab naatroni lisamisele, ainult ebameeldivad kõrvalnähtused jäävad ära.

Täendusrikast osa mängib lubjarohkus ka pesupesemisel. Võib panna tähele, kui tarvitatud pesuveesi ära kallatud, jääb pesunõu külgedele paks valkjas kiht; see on lahustumata seep lubjaga. Seep hakkab ainult hädavaevalt vahutama, ei lahustu küllaldaselt ega ole temast siis ka täismääralist kasu. Vihma- või lumevee puudumisel tuleb kõvale veele lisada soodat, leotamisveele niisama kui pesu- ja loputusveele. Kuna vee lubjasisaldavus on väga erinev, siis ei saa soodahulka kindlaks määrata. Viimane tuleb esmalt sulatada vees ja alles siis, kui ta täiesti on sulanud, kallata lahu palisse, ning segada seal pesuveega hästi läbi, enne kui pannakse pesu sisse. Iialgi ei tohi soodat panna tükkidena või kristallidena pesu hulka, kuna ta selliselt sööb koekiud puruks! Ka kõiki teisi pesemisvahendeid tuleb lasta ennem vees lahustuda, muidu kannatab pesu.

Näo ja keha pesemiseks tarvitavat vett tuleb pehendada vastava hulga booraksi abil, et ei saaks aja jooksul kannatada näonahk. Kerge näonahale kogunenud rasvakiht lahustub pehme vee seebivahus pikema jututa, kõvas vees mitte aga eemaldudes küllaldaselt määralt. Poorid ummistuvad, tekib vistrikke ja sageli ka ektseeme. Kuiv nahk hak-

kab kalgi vee mõjul kergesti kestama, tekitades lõhenedes ebameeldivaid kuivi ohatisi. Reisul, kus kunagi ette ei või teada, millise veega on tegu, on soovitatav alati booraksipudel kaasas kanda, et võiks pesuveele lisada üks või paar teelusikatäit booraksilahu. Väga tähtsat osa moodses majapidamises mängib ka bensiin. Mida paremini oskame teda käidelda, seda tulusam ta on.

Bensiini tarvitamisel ei saa igatahes kunagi küllalt palju meenutatud tema kergesti süttivust. Ikka jälle leidub ajalehtedes teateid õnnetusjuhtumistest, mis tekkinud bensiini hooletul või ebateadlikul käitlemisel. Tuleb teada ja arvestada ka seda, et mitte ükski bensiin ise pole erakordselt kergesti süttiv aine, vaid et ka lahtisest pudelist või suuremast pinnast õhku tõusev bensiiniaur on haruldaselt kergesti süttiv ja plahvatusvalmis. Seepärast ei tohi iialgi avada bensiinipudelit või kasutada bensiini toas, kus põleb lahtine ahju-, gaasi- või petrooleumituli. Töö juures alati aken lahti hoida, et bensiiniaur saaks hajuda. Kõige kindlam on puhastusi siis ette võtta, kui tuli pliidi all kustunud ja kuskil mingisugust lahtist leeki pole. Mitte unustada ka paberosse!

Kuna bensiin — kui teda segamatult tarvitada — jätab järele, rasvaosakeste edasi kuiva kohta kandudes, näotud sõõnad, on parem kasta kogu puhastatav ese — olgu siis krae või siidkleit — üleni nõusse umbes 1½ l bensiinisse ja pesta kergesti muljades, siis pigistada hästi kohedaks ja loputada 1 l puhtas bensiinis. Järgnevalt tõmmata pluss või kleit triiklauale ja silitada ruttu puhta pehme lapiga ülalt alla kogu rõivas üle, et ükski koht ei jääks puutumata. Hõõrumise tagajärjel tekkiv soojus lahustab ühtlaselt kõik riidesse jäänud rasvaosakesed, vältides ühtlasi sõõnade tekkimise. Bensiinis puhastatud rõivad ei lähe kokku ega kortsu palju, mistõttu triikimise vaev ära jääb.

Rasvaplekked ja kuue- või mantlikrae siseküljele tekkinud inetuid jooni saab tagajärjekalt eemaldada järgmise seguga: 1 osa bensiini, 1 osa nuuskpiiritust, 1 osa vett. Lapiga — kõige parem samast riidest — hõõrutakse määratud kohad tublisti üle. Lappi tuleb sageli vahetada ja hõõruda senikaua kui kohad on peaaegu kuivad. Eriti rasvaste ja läikivate kraede korral võib enne plekilahuga niisutamist triikida neid läbi puhta kuivatuspaberi, kusjuures rasv kuumuse mõjul lahti sulades tungib paberisse. Paberit tuleb tihti vahetada ja alles siis, kui paber puhtaks jääb, puhastada plekikoht lahuga üle.

Majapidamises väga tulus vahend on samuti alkohol, kui teda osata tarvitada. Klaasruute, klaas- ja kristallesemeid saab palju kergemini ja paremini puhastada piirituse kui veega. Eriti on see talvel mõnus kui saab läbi veeta, ja asjatundliku käsituse puhul tasub aja ja vaeva kokkuhoid selle ainult vähekesse suurema kulu. Suurema mustuse eemaldamiseks esialgu aknad pühkida üle pehme ajalehepaberi või lapiga, puhastada siis lahjendamata piirituses niisutatud nahklapiga ja hõõruda pärast kuiva riidetükiga läikima. Klaas läheb väga ruttu puhtaks ja särab pealegi nii nagu kunagi mitte pärast veega pesemist.

Ka lihvitud ja lõigatud klaasi saab kiiremini ja paremini puhastada piirituselapiga. Süvikuisse kogunenud tolmuga ja mustust tuleb niisutada igatahes põhjalikult. Samuti võib kitsa kaelaga kristallpudeleid seestpoolt laitmatult puhtaks pesta. Pudeliselle kallata veidi piiritust, loksutada tublisti, vedelik välja valada ja asetada nõu seniks sooja kohta, kuni alkohol ära on auranud. Veest jääb ikka veidi niiskust järele, mis jätab kuivades klaasi halliks. Piiritus hingab aga lõplikult ära ning klaas jääb selgeks ja säravaks.

Happe- ja muid plekke saab kergesti kõrvaldada metallilt, eriti kroomitamata noateradelt või hõbenugadelt, kui neid puhastada kõige peenema grafiitpulbri ja piirituse seguga. Need oksüdeerumise teel tekkinud plekid annavad endid eemaldada ka ühe teise koduse vahendiga, nimelt niiskete teelehtedega, milles leiduv tanniin (parkhape) happevastase vahendina mõjub. Samuti saab muna-söömisest tuhmunud lusikaid haljendada külmade, niiskete teelehtedega, ja üldse kõiki hõbeasju, mille tumenemine tekkinud oksüdatsiooniga tagajärjel.

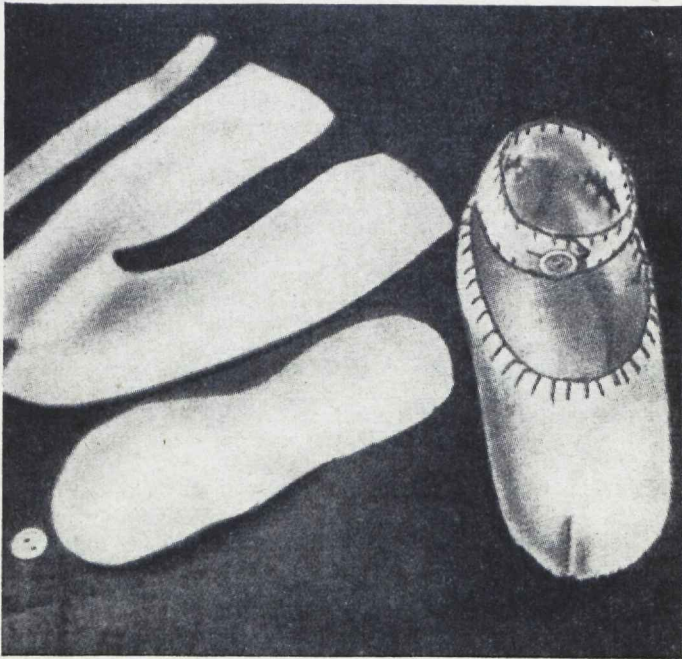
Uut vanadest viltkübaratest

Sageli visatakse minema vanu viltkübaraid, millistest enamikul juhtudel saaks valmistada veel nii mõndagi tarvikku. Esitame alljärgnevalt mõned juhised, mille läbi vanadest viltkübaratest võime valmistada väga mitmesuguseid esemeid.

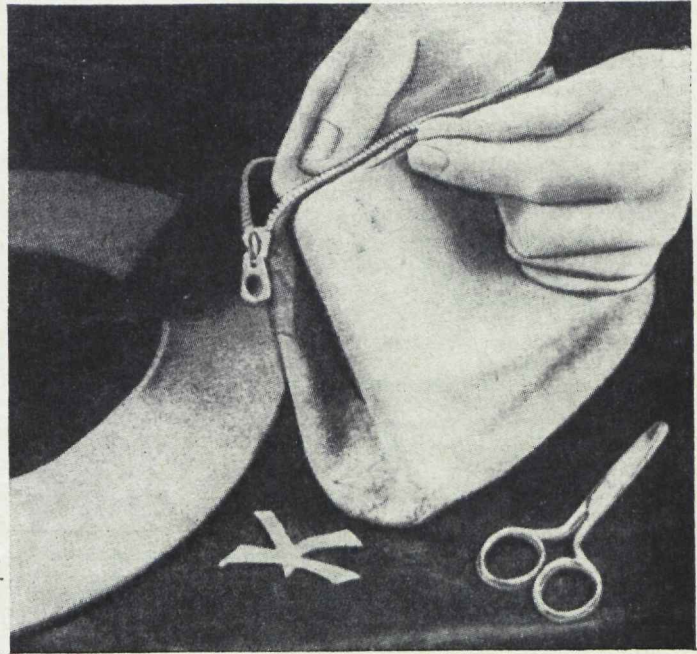
Vanast viltkübarast saab esiteks kaks lapsekinga: sobivamad selleks otstarbeks on valged või heledad daamikü-

puks kaunistada king värvilise pärleelõngaga. Soovides eriti tugevat ja vastupidavat kinga, tuleb võtta kahekordne tald.

Sama lihtne on vanadest viltkübaratest daamide käsitaskute valmistamine. Äär maha lõigata ning kübara põhja hästi aurutada. Tundub tasku kujult liiga suurena, triikida küljele volt sisse. Ülalt sulgeda tõmbelukuga, milline õm-

Lapseking viltkübarast.

Daami käsitasku

barad. Viimaseid hõõruda peene liivapaberiga või puhastada kuuma kartulijahuga, mis peale sissetõmbumist jälle välja raputada. Et ümmargusest peavormist saada võimalikult siledat tükki, aurutada kübara põhja keeva vee kohal ja tõmmata siis siledaks. Niiskele vildile võib iga soovitud kaju anda. Nüüd algab väikese beebikinga valmistamine. Lapse tänavkinga talla suurus joonistada paberile, lõige kinnitada vildile ja lõigata välja. Seejärel teha kingapealisest lõige ning valmistada samasugune vildist. Pealis tagant kokku õmmelda ja pitsi kohalt kergelt sisse tõmmata. Sellele järgneb talla külgeõmblemine. 10 sm pikast ja umbes ühe sentimeetri laisusest vildiribast valmistada väike panna, kinnitada taha kinga keskele ja sulgeda eest nõõbiga. Lõ-

melda sisse hästi varjatud pistetega. Paikade-karbis leidub siidrest, millistega tasku seest vooderdada. Tasku sang valmistada mahalõigatud äärest või tasku värvile sobivast siidist. Tasku kaunistada kandja nimetähtedega. Viimased joonistada paberile, mille järgi lõigata vildist välja. Kinnitada taskule ilupistetega.

Vanast viltkübarast võib ka meestelegi nii mõnda valmistada, mis neid rõõmustab. Tükikesest vildist lõigata kaks umbes 12 sm pikkust ja 10 sm kõrgust osa, milliseid hoolikalt kokku õmmelda. Valminud tubakakotikest vooderdada seest tükikesse vahariide sissekleepimisega. Siis samuti varjatud pistetega tõmbelukk sisse õmmelda ja vildiribast sang valmistada.

Isupuudusest

On ääretult ebameeldiv perenaisele, kui suure vaevaga valmistatud toite süüakse isuta. Esmajoones peab perenaine eneselt küsima, kas toidud on alati küllalt vaheldusrikkad olnud. Vaheldusetusele reageerib keha kõige enne isutusega. Tunneme seda seisukorda kõik kevadel, mil värske aedvilja ja rohelise puudus söögisedeli ühetooniiliseks muudab.

Isupuuduse vastu võideldakse toitude meeldiva serveerimisega. Seedemahlade hulk ja koosseis oleneb hingelistest mõjudest, „vesi jookseb suhu“. Tähtis on ka hää õhu eest söögiruumides hoolitsemine, köögilõhnade tõttu ei tohi tekkida juba küllastustunne. Vanematel inimestel ei tohi pedantsete ja liialdatud toitude keelamisega rikkuda söömisrõõmu.

Tähtis on ka toitude maitse, kusjuures tuleb arvestada individuaalse maitsega. Siin pole tähtis rikkalikult soola ja vürtside lisamine, vaid toitude hästi valmistamine. Nii tarvitavad näiteks suitsetajad järjest tugevamaid vürtsi, et üldse söömisel maitset tunda.

Hääks isuäratamisvahendiks osutub tomat, eriti kui teda hautada sibula ja võiga. Viimast võib tarvitada tomatimah-lana või puljongina, püreena, supina, kastmena jne. Talvel leiavad kasutamist tomatikonservid. Ka naeriste mahl köl-

bab isuäratamiseks. Lihatarretis, aedviljaleem rikkaliku sel-leri, peterselli, küüslaugu ja köömnega mõjub samal viisil. Väga pingutatud inimesed söövad paremini, kui nad enne lauda istumist veidi puhkavad. Sageli osutub ka otstarbekaks toiduhulga 5 söögiajaks jaotamine, kusjuures teine lõunaode aedviljast koosneb. Puuduliku isu korral ei tohi juua nn. lauavesi, eriti mitte naatronit sisaldavaid, kuna maosekretsioon on enamasti takistatud.

Nüüd veel mõni sõna laste isupuudusest. Enesestmõistetavalt peab last harjutama kriitikata kõike sööma, mis laual on. Teatavat tähtsust omab ka lapse isu juures viis, kuidas toit valmistatud on. Nagu täiskasvanu juures, võib ka lapsel armastuse ja ebameeldivalt valmistatud toit rikkuda isu. Ümberpöörduvalt muutub söögiaeg rõõmuks, kui osatakse sealjuures lapselikult elavat fantaasiat elustada. Ema, kes sää-rastest pisiasjadest teadlik on, leiutab nii mõndagi sel alal. Lapse toidusedelil tuleb silmas pidada ka aasta- ja päeva-aegu. Tuleb laps kesksuvel higistunult laua äärde, siis ei muutu ta isu mitte suuremaks, silmates laual auravat suppi. Paljud lapsed väsivad tugevasti suvise palavuse käes ja kaotavad isu. Tark ema oskab end seada lapse tarviduste järgi ja pakub neile ainult kergemaid toite.

Pilt-ilus

on ainult sine nooruslik värste nägu. Igegi terna, ilufajoneeline nägu võib muutuda wastitule, kui ta tõitfugu wifritfudega ja tebrtähtedega üle on lälwatud

Kuidas saab ilusaks?

Quwitawaid andmeid näha ja ilu eest hoollitsemifets leiata teie **Amourette iluseebi juures.** Amourette iluseep on rarmifit, kui näol asuwad: Tebrtähed. Wäinid. Laiendatud poorid mudita peadega. Sigiläige. Punetus. Põõm wõi muu näha ebapuhitus. Wõõratu abindu kauni noorusi. udojume omamifets. Medifon.

Juuksevärv

Rekord

värvib hallid juuksed ja habeme pesuehtsalt blondiks, satääniks, pruuniks ja mustaks. Värvimine on lihtne, õpetus on kaasas. Ehtne „punase ankruga“. Saadaval apteekides, kosmeetikarohukauplustes.

Igasugust mugavat

polster-mööblit

soovitab odavasti

A. Näksi polstermööblitööstus

Tartus, Kalda tän 14 (Kivi- ja Vabadussilla vahel)

Nurmenukk

Nudisseepp

A. FREDERKING-TARTU

Teie küsite - meie vastame

L. L. 45 sm laiust keelimumstrit seinawaibale meil kahjuks praegu ei ole. Detsembrikuu numbrist leiate lillemustrilise keelimvaiba võrdlemisi suurte pindadega, vahest laseb see end Teie mõõtudele kuidagi seada, kuna 45 sm laiune vaip on tõesti väga kitsas.

Üks küsija ist. Tallinnas saab kangakudumist täielikult ära õppida Tallinna Naiskutsekoolis, mille kursus on 3-aastane. Siis korraldab veel pr. Soo Tööstusõpilaste koolis Raua tän. algkooli juures mingisuguseid kudumiskursusi, 3 tundi nädalas. Teisist Tallinnas korraldatavaist ühe aasta kestusega kangakudumiskursusist pole meil andmeid.

H. J., Tallinnast. Käesolevast numbrist leiate lõikeid kahele suusaülikonnale.

K. S., Valgast. Teie soov jäi hiljaks, vastu tulla saame ainult neile moe ja käsitööga seoses olevaile soovidele, mis on kohale jõudnud enne esimest kuupäeva. Avaldame mantlilõike aastasele poisile veebruarikuu numbris.

B. K., Tallinnast. 1) Kahjuks ei saa Teie soovile vastu tulla, kuna ka meil toimetuses pole enam nr. 1. ja 2. 1936. a. olemas.

2) Juuste väljalangemise põhjuseks on kas liiga rasvane peanahk või selle kõõmendamine. Esimesel juhul hõõruda õhtul peanahka alkaalset seebipiiritust, mis teisel hommikul ära pesta. Pead pesta 1 kuni 3 korda nädalas, olenedes rasva rohkusest. Kui pea aga juba kõõmendab, siis on sagedane pesemine kahjulik. Sel juhul hõõruda peale pesemist peanahka 10-protsendilist väävlisalvi:

Rp. Sulfuris praecipit. 2,0
Eucerini 20,0

Ravida tuleb kuude kaupa, siis alles ilmneb väävli mõju.

Noor ema E. M. Milliseid esemeid vajab vastsündinu, leiate „Maret“ nr. 8 — 1936, lk. 247. Samast numbrist leiate ka tunise heegeltehnika heegeldatud lapsejaki. Siis võiksite veel jakikese heegeldada tehnikas, millises on heegeldatud tekk „Maret“ nr. 11 — 1936, lk. 341. Beebiriietuse lõikeid kahjuks käesolevas numbris pole võimalik avaldada, teeme seda veebruarikuu numbris.

Lugeja. Kõige kohasem õhtu-käsitasku on ikkagi mustast siidist, sest ta sobib iga kleidi juurde. Õhtu-käsitaskute hind on umbes 2—6 kroonini, vastavalt nägususele ja moele.

Pr. M. K. Fileevõrgu käsitamise kohta avaldame selgituse veebruarikuu numbris.

L. K. „Maret“ nr. 12 — 1936. a. kleit nr. 5 mustrit, moepiltide leheküljel, võite saada 30-sendilise tasu eest.

EVI KRASS ja AIME TENDRE, kes esinesid 19. dets. 1936. a. Tartus korraldatud politseipere jõulupuul.

„MARET“ ilmub kord kuus ühes mustri- ja lõikelehega. — Tellimishinnad: Sisemaale aastas kr. 3.50, 6 kuud kr. 1.80, 3 kuud kr. 0.90. Välismaale aastas kr. 5.50, 6 kuud kr. 3.—, 3 kuud kr. 1.50. — Kuulutuste hinnad: 1 mm üle lehekülje laius 80 senti. Kaantel I kaane seesmine külg kr. 120.—, viimase kaane seesmine külg kr. 100.—, viimase kaane välimine külg kr. 150.—. 1/1 lehekülje sisuosas kr. 200.—, 1/2 lehekülge kr. 100.— jne. Kuulutajaile võimaldatakse koha valik ainult võimaluste piires. Vase-, sügav- ja mitmevärvitruki lehekülgedel kuulutus ei avaldata. — Väljaandjad: V. Kask ja R. Puusepp. Vastutav toimetaja: R. Puusepp. Käsitöö, moe ja majapidamise osak. toimetaja: Linda Puusepp. Keeleline korrektor: Eti Sirg. — Toimetuse ja talituse: Tartus, Suurturg 18, telef. 15-20, pk. 22. Posti jooksey arve nr. 2201. Sissemaks ja tellimisi võetakse vastu igas postiasutuses.

Oma tööstuse saadustest soovitame:

rikkalikus ja maitsekas valikus käsitsikootud

MÖÖBLIRIIDEID

HEAD KODUMAA
VILLAST RIIET

ERITELLIMISTELE IGASUGUSEID MOODSAID MÖÖBLIRIIDE KUPONGE.
ASJATUNDLIK JA MAITSEKAS NÕUANNE MÖÖBLIRIIDE VALIKUL.

Mööbliriide kavandid prl. Anni Ooste'lt (Obst)

KÕRGES KVALITEEDIS

VAIBA- JA KÄSITÖÖLÕNGA IGAS VÄRVIS

JUTERIET lõngadele vastava ruudustikuga.

Kraasimise, korrutamise ning riide värvimise, vanutuse ja pressimise tööd tehakse kiirelt ja korralikult võistlemata headuses. OSTETAKSE MAALAMBA VILLU

Villa- ja värvimistööstus «Ekstra»

TARTUS,
Narva tn. 49, telef. 10-07

A. TRÄSS

TALLINNAS,
Suur Tartu maantee nr. 8

MEIE LÕNGADE MÜÜGIKOHAD:

Võrus, Kreutzwaldi tän. 50, A. Pihlak
Viljandis, Lossi tän. 16, M. Labi
Pärnus, Kalevi tän. 41, H. Reimann
Paides L. Rästas, telefon 107

Petseris S. Martsen
Tallinnas, Lühikejalg 6, K. Saarse
Rakveres, Tallinna t. 20, S. Haukka
Rakveres, Lai tän. 13, L. Leinfeldt

Narvas, Joala tän. 26, E. Stern
Valgas, Kesk tän. 11, Firma „Amro“
Türi A. Rumvolt
Põltsamaal, Jõgeva tän. 10, A. Supp

*Suurimas ja maitsekamas
valikus majapidamistar-
beid, serviise jne. jne.*

leiate alati vastav. oma nõuetele

A.-S. D. Mirwitz & Pojad

Tallinn, S. Tartu mnt. 13, tel. 306-81
Tartus, Raekoja tän. 6, telefon 3-83

**Kõik
arukamad
perenaised**

värvivad ja hakkavad
värvima ainult näi-
tustel kuldaura-
hodega kroonitud
kõrgeväärtuslike

**F. Tischleri
riidevärvidega**

ANKUR

TIKKIMISLÕNG
ON PARIM

Soovitame

oma rikkalikust laost

PLEEKIMATA JA PLEEGITUD **PESURIIET, PESUFLANELLI**, SIIDI- JA PUUVILLAST **PESUTRIKOD**, LINAST JA PUUVILLAST **VOODIPESURIIET, KÄTERÄTIRIIDEID** KÕIGIST KODUMAA VABRIKUTEST, PUUVILLAST JA LINAST **LAUAPESURIIET, VALMIS LAUKATTEID**, VALGEID JA VÄRVILISI, VÄRVILISI **LAUDLINU**, LINASEID **KÄSITÖÖRIIDEID** KÕIGIS VALMISTATAVAIS LAIUSIS

SUURES VALIKUS KANGALÕIME

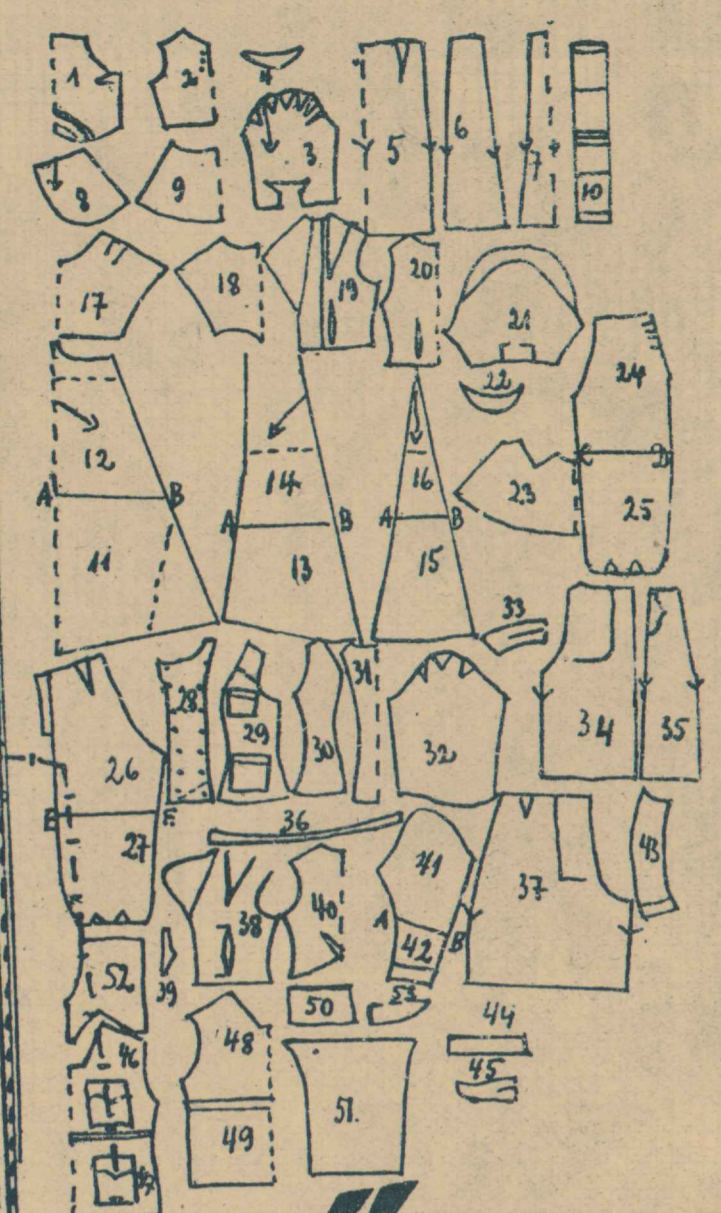
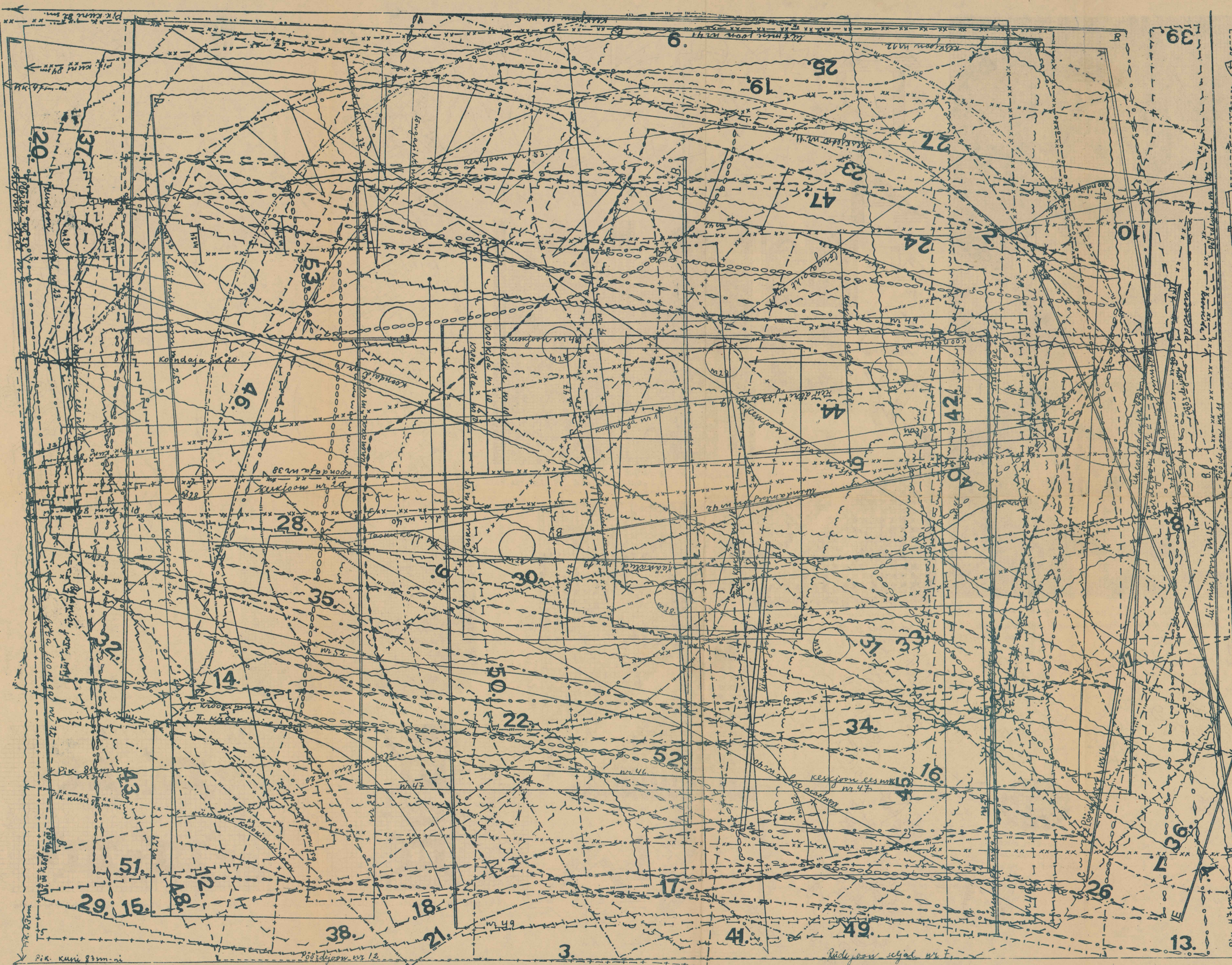
PLEEKIMATA, PLEEGITUD, VÄRVILIST LIHT- JA **LÄIKELÕIME** KÕIGIS VÄRVIVARJUNDEIS

Firma

M. JÄNES

TARTUS,
KAUBAHOOV 9-10-11-12, KÕNETR. 5-91

Maret

Naiste ja kodude kuukiri.
JAANUARIKUU MUSTRI JA LÕIKELEHT 1937. A.

Lõige I. Moefoto nr. 3.
 Kleit, rinnatümbemõõt 80-88 sm.

1. Esitükk
2. Selg
3. Varrukas
4. Olatõetja
5. Seeliku esilaid
6. Küljepoolne tagalaid
7. Keskmine tagalaid
8. Esipoolse soos
9. Seljapoolse soos
10. Vöö

Lõige II. Moefoto nr. 4.
 Ohtukleit ja jakk, rinnatümbemõõt 96 sm.

11. Seeliku esilaid (liita)
12. Seeliku tagalaid (liita)
13. 14. Keskmine tagalaid (liita)
15. 16. Keskmine tagalaid (liita)
17. Esitükk
18. Selg
19. Jaki esitükk
20. Jaki selg
21. Varrukas
22. Olatõetja

Lõige III. Olakrae.
 23. Olakrae, pool

Lõige IV.
 Sussaljkond, rinnatümbemõõt 96 sm.

24. 25. Püksi esipool
26. 27. Püksi tagalaid
28. Jaki esitükk
29. Jaki küljetüki esipool
30. Jaki küljetüki seljapool
31. Keskmine seljatükk
32. Varrukas
33. Krae

Lõige V.
 Seelikipüksid, puusamõõt 110 sm.

34. Esipool
35. Küljetükk
36. Vöö
37. Püksi tagalaid

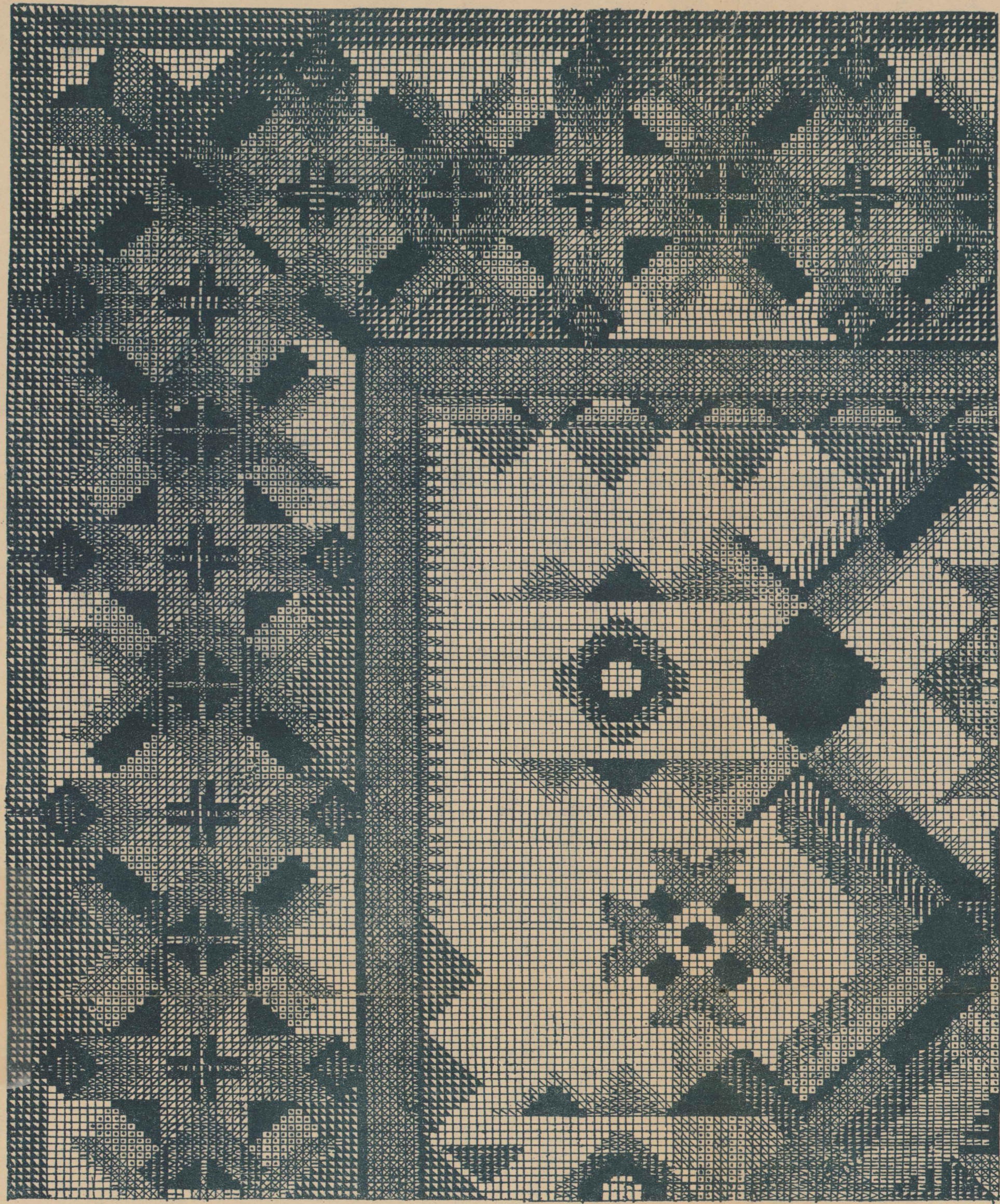
Lõige VI.
 Spordijakk, rinnatümbemõõt 100 sm.

38. Jaki esitükk
39. Tasku klapp
40. Selg
41. 42. Varrukas (ühendada)
43. Alumise poole varrukas
44. Mansett
45. Krae

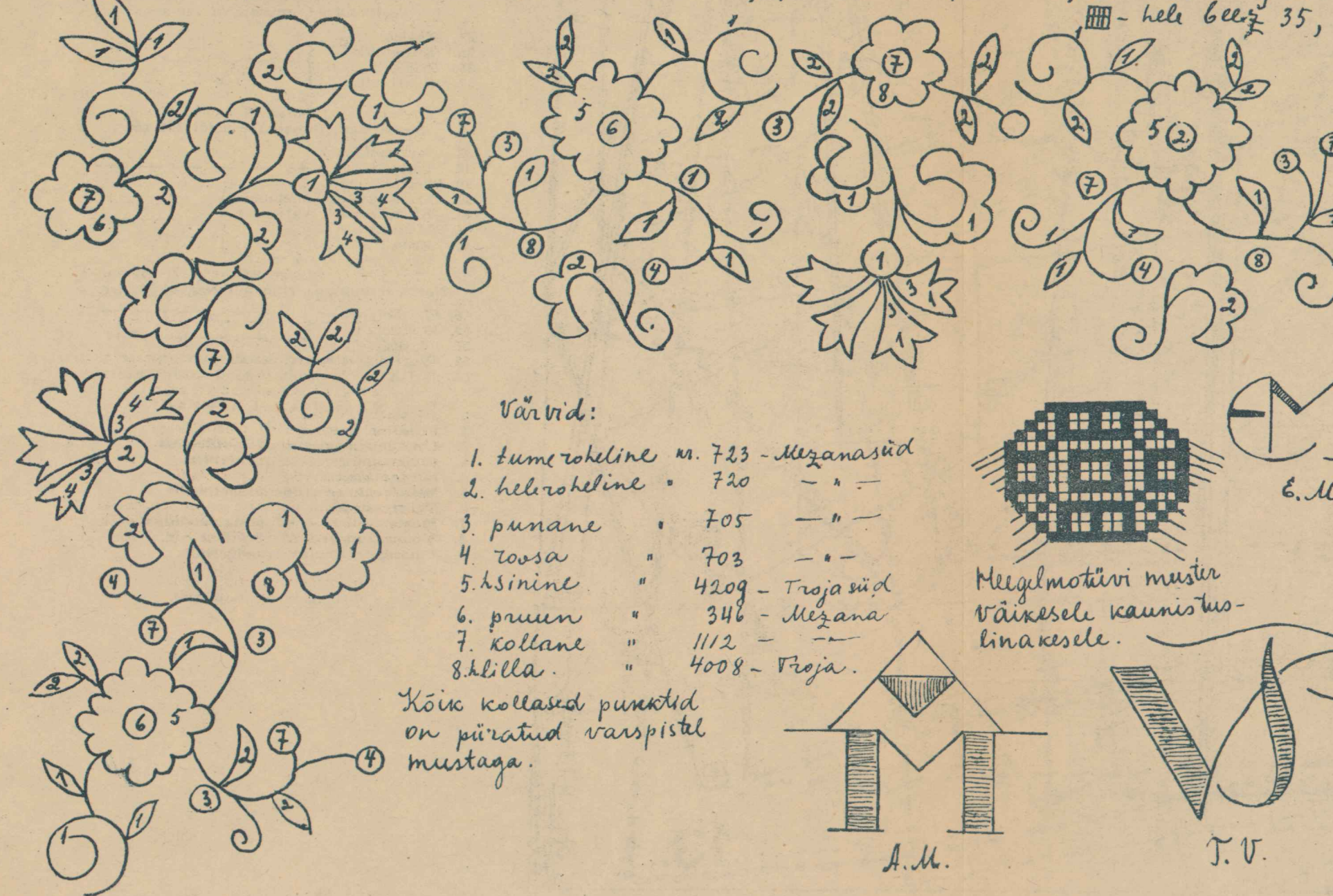
Lõige VII.
 Norra sussaplus, rinnatümbemõõt 100 sm.

46. 47. Esipool
48. 49. Selg
50. Tasku
51. Varrukas
52. 53. Kaela ja peakatte osad

- Mustrilehel asuvad:
1. Filiaalimuster
 2. Laudilise muster eesti motiividest
 3. Lõngu muster eesti motiividest
 4. Kindamuster
 5. Muster aknaäärsete heegelpitsile
 6. Valga muster
 7. Muster õõlana- või postamendilnakesele
 8. Monogramme: 4 AP, 3 VT, 2 AM, 3 EM
 9. 3 hardangermotiivi voodipesule.

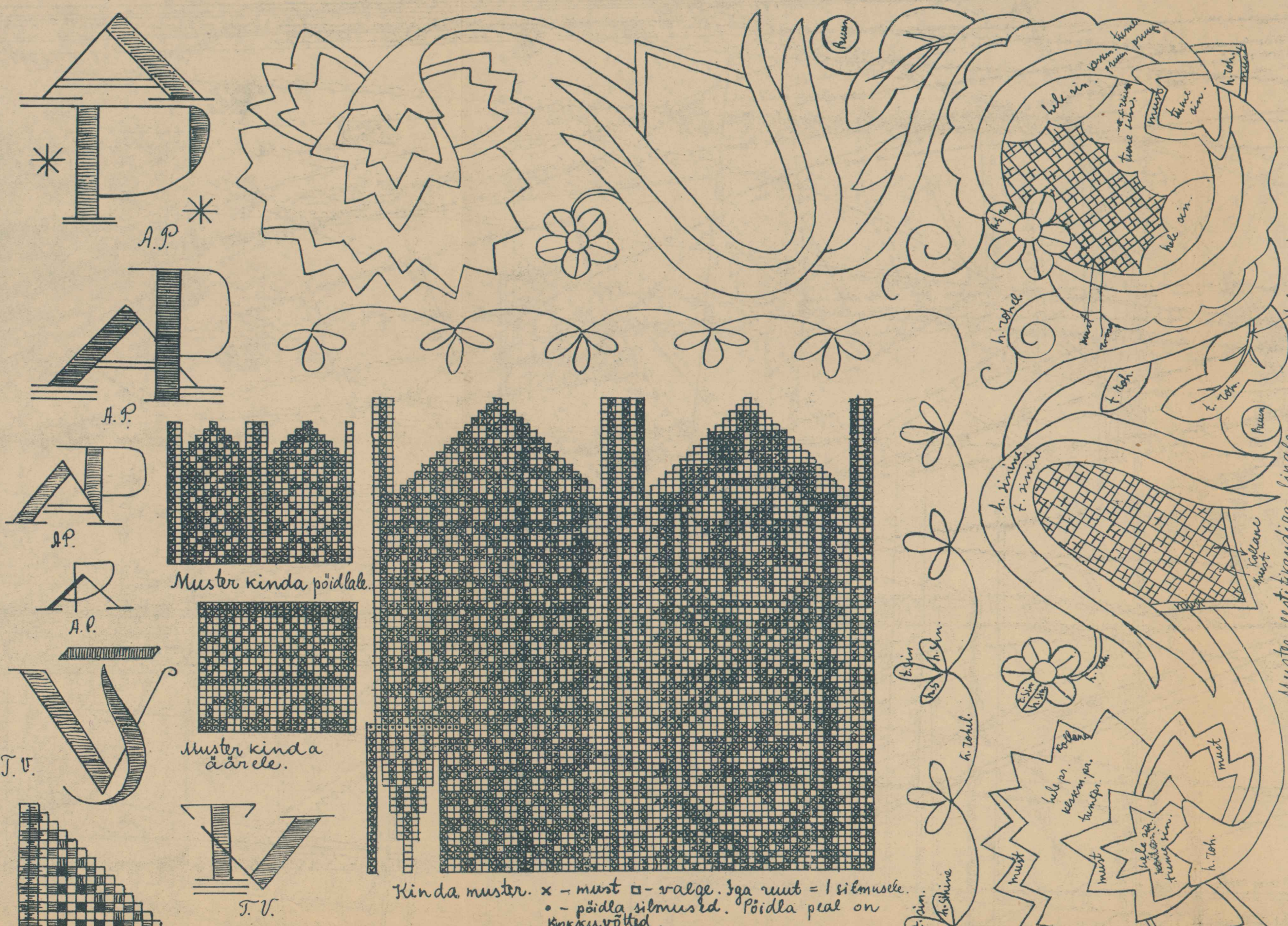

14 mustit eestikirjalise varibale. Värvid A. Trässi "Estra" kaardi järgi: ■ - tume sinine 36, □ - tume beež 34, ▨ - tume kollane 14, ▩ - hele kollane 16, ▤ - hele roostepunane 11, ▥ - tume rooste pun. 10, ▦ - hele beež 35, ▧ - halliraspun. 33

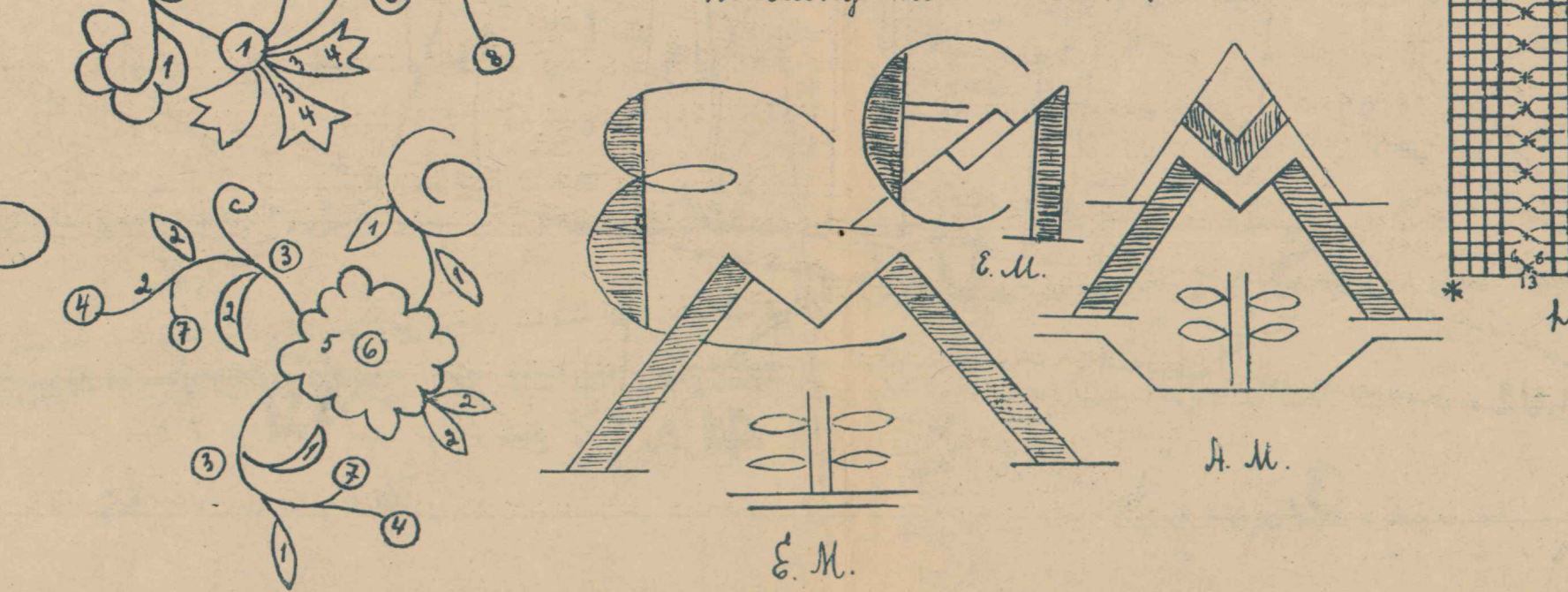
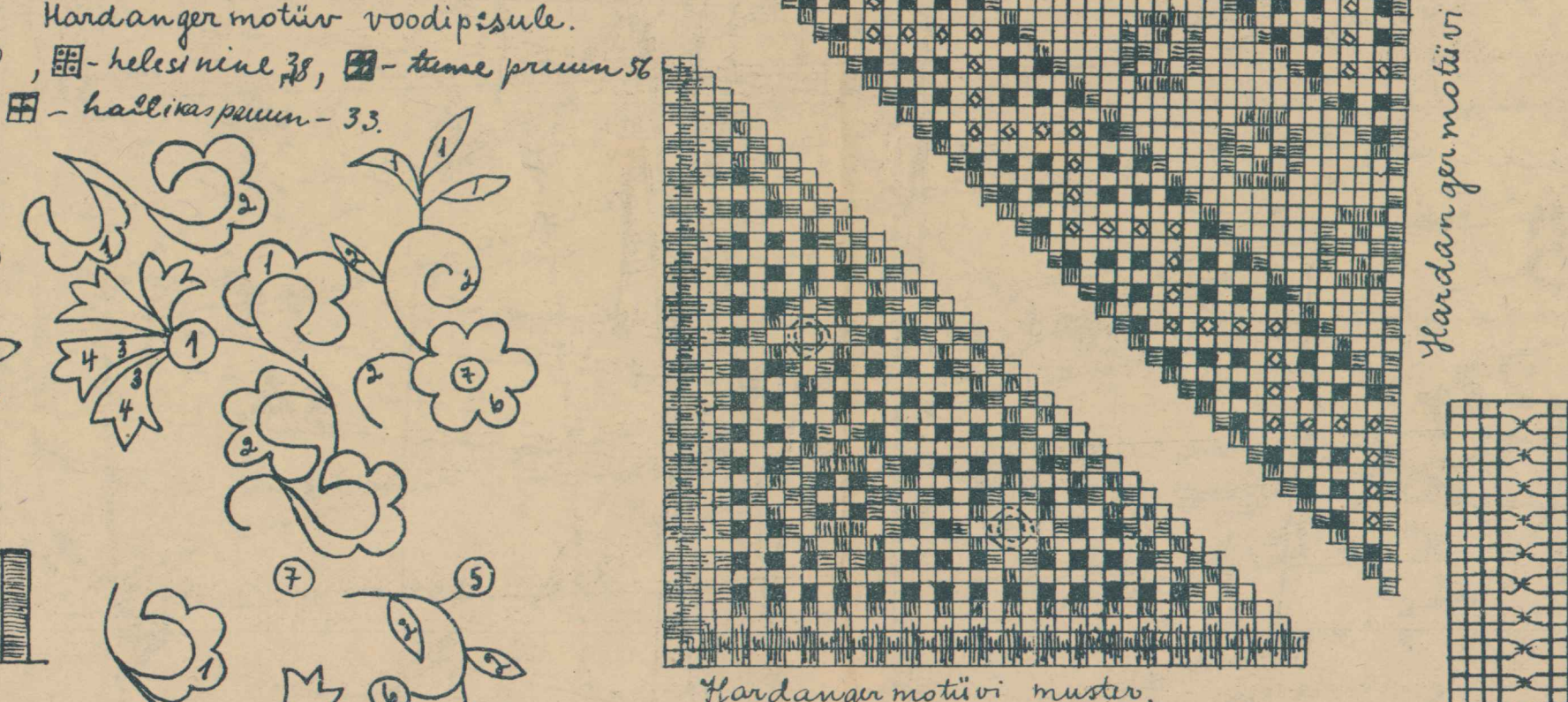

Värvid:
 1. tumeroheline n. 723 - Mežanasid
 2. helesinine " 720 - " - "
 3. punane " 705 - " - "
 4. toosa " 703 - " - "
 5. sinine " 4209 - Trajasid
 6. pruun " 346 - Mežana
 7. kollane " 1112 - " - "
 8. lilla " 4008 - Praja.

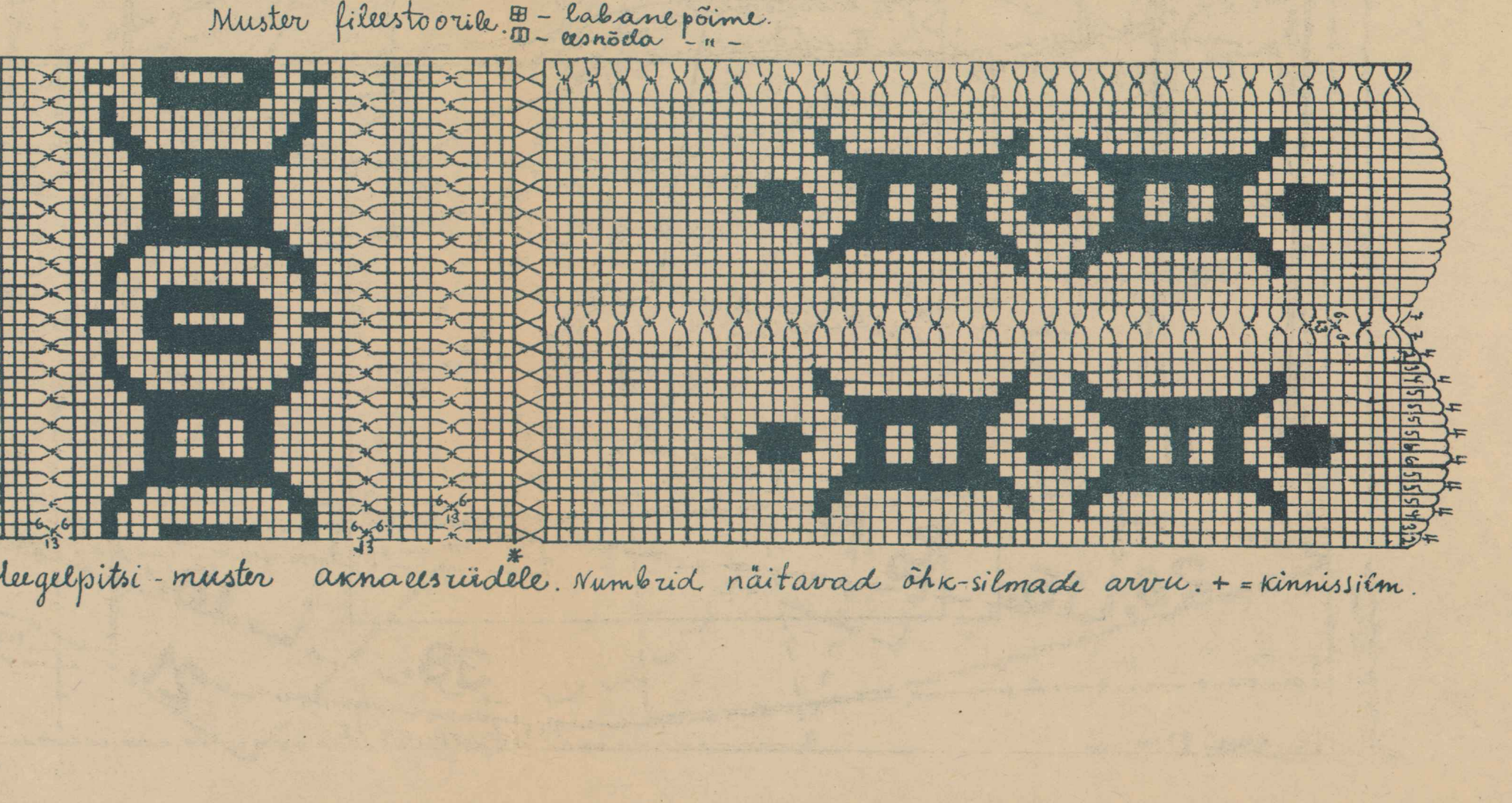
Kõik kollased punktid on püstitatud varspistel mustaga.

Kinda muster. x - must □ - valge. 3ga ruut = 1 silmusel.
 • - põidla silmusel. Põidla peal on kokkuvõtted.

Muster eestikirjalise kaardi järgi:
 1. hele kollane - 744
 2. tume " - 783
 3. hele beež - 424
 4. tume " - 457
 5. punane - 922
 6. helesinine 335
 7. pruun - 334
 8. tume " - 312
 9. roostepunane - 320
 10. hele " - 369
 11. tume " - 314
 12. Kuld lõng

Meigelpitsi-muster annakesüdele. Numbrid näitavad õhk-silmade arvu. + = kinnissilm.